

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
MČ BRATISLAVA – ZÁHORSKÁ BYSTRICA
NA ROKY 2010 - 2016**

OBSAH

ÚVOD - PRÍHOVOR	5
I. ANALYTICKÁ ČASŤ	6
1 PROFIL MESTSKEJ ČASTI ZÁHORSKÁ BYSTRICA	6
1.1 Základné charakteristiky územia	6
1.2 Lokalizácia	7
2 PRÍRODNÉ PODMIEKY	8
2.1 Geografická poloha.....	8
2.2 Prírodné podmienky.....	9
2.3 Hydrogeologické pomery	10
2.4 Klimatické pomery	11
3 HISTÓRIA ZÁHORSKEJ BYSTRICE	13
3.1 Pamiatky a symboly Záhorskej Bystrice	17
4 SAMOSPRÁVA	20
4.1 Orgány samosprávy mestských častí.....	20
5 OBYVATEĽSTVO	23
5.1 Základná demografická charakteristika	23
5.2 Veková štruktúra obyvateľstva	24
5.3 Vzdelanostná štruktúra	27
5.4 Národnostná štruktúra	28
5.5 Religiózna štruktúra.....	28
5.6 Rodinná štruktúra.....	28
6 DOMÁCNOSTI A BÝVANIE	29
6.1 Domový fond	29
6.2 Bytový fond	29

6.3	Vybavenosť bytov	31
7	EKONOMIKA MESTSKEJ ČASTI ZÁHORSKÁ BYSTRICA	36
7.1	Ekonomická aktivita obyvateľstva	36
7.2	Nezamestnanosť obyvateľstva	39
8	TRADÍCIE	42
8.1	Pol'nohospodárska výroba	42
8.2	Domáca výroba a remeslá	42
8.3	Ľudové stavitel'stvo a bývanie	43
8.4	Tradičná duchovná kultúra	43
8.5	Spoločenský život	44
9	INFRAŠTRUKTÚRA	45
9.1	Dopravná infraštruktúra	45
9.2	Technická infraštruktúra	45
9.3	Vybavenie obce	46
9.4	Životné prostredie	54
II.	ROZVOJOVÁ STRATÉGIA	55
10	CIELE A PRIORITY MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – ZÁHORSKÁ BYSTRICA	55
10.1	Hospodárstvo a ekonomika (lesníctvo, poľnohospodárstvo)	57
10.2	Technická infraštruktúra	58
10.3	Životné prostredie	61
10.4	Školstvo, sociálne služby, zdravotníctvo	63
10.5	Cestovný ruch a cezhraničná spolupráca	66
10.6	Šport a kultúra	67
10.7	Regionálny rozvoj	69
10.8	Občianska infraštruktúra	70
10.9	Informatizácia spoločnosti	72

11 FINANČNÝ PLÁN	73
11.1 Identifikácia potenciálnych zdrojov financovania rozvojových zámerov.....	74
12 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR	75
12.1 Administratívne zabezpečenie PHSR	75
12.2 Spôsob monitorovania PHSR	76
12.3 Spôsob modifikovania PHSR.....	77
PRÍLOHA 1	
Drobná sakrálna architektúra v katastri MČ Bratislava – Záhorská Bystrica	78

ÚVOD - príhovor

Vážení občania,

do rúk sa Vám dostal strategický dokument, ktorý vznikol po takmer ročnej práci poslancov miestneho zastupiteľstva, členov komisií, pracovníkov miestneho úradu a Vás, ktorí ste sa zapojili do plánovania rozvoja našej mestskej časti a života v nej. Pracovali sme v úzkej súčinnosti so spoločnosťou Stengl Consulting, s.r.o. - spracovateľom tohto dokumentu. Vďaka tejto spolupráci vznikol „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava – Záhorská Bystrica na roky 2010 – 2016“ (PHSR).

PHSR bol spracovaný v súlade so zákonom Národnej rady SR č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja s cieľom, stanoviť si priority rozvoja mestskej časti na obdobie rokov 2010 – 2016 . Určené ciele a zámery vychádzajú z potrieb obyvateľov Záhorskej Bystrice a subjektov pôsobiacich v našej mestskej časti. Je to program opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho a ekonomického rozvoja našej mestskej časti , ktorý bude na základe výsledkov každoročného vyhodnocovania priebežne aktualizovaný.

PHSR bol schválený uznesením Miestneho zastupiteľstva č. 517/2010 zo dňa 27.04.2010. Je to jeden z dôležitých dokumentov našej mestskej časti , ktorý bude slúžiť na využitie jej potenciálu a určenie jej ďalšieho smerovania. Verím, že spoločným úsilím a uplatňovaním základných princípov definovaných v tomto dokumente sa nám podarí naplňať jednotlivé ciele PHSR.

Vladimír Kubovič
starosta

I. Analytická časť

1 PROFIL MESTSKEJ ČASTI ZÁHORSKÁ BYSTRICA

1.1 Základné charakteristiky územia

Štatút obce: **Mestská časť Bratislavy, hlavného mesta SR**

Názov: **ZÁHORSKÁ BYSTRICA**

Kód: **529427**

Okres: **BRATISLAVA IV**

Kraj: **Bratislavský**

Katastrálne hranice: **mestské časti Lamač, Devínska Nová Ves, Nové Mesto, Rača, obce Marianka, Borinka, mestá Stupava, Svätý Jur a Rakúsko**

Počet obyvateľov k 31.12.2009 : **3531**

Počet domov a bytov k 31.12.2009: **1397**

Výmera katastrálneho územia: **32, 29 km²**

Nadmorská výška obce : **175 m.n.m**

Hustota obyvateľstva: **102 / km² (Ø za SR 111 / km²)**

Etnické zloženie (Štatistické zisťovanie z r. 2001):

Slovenská %	96,93
Maďarská %	0,58
Rómska %	0,05
Rusínska %	0,05
Ukrajinská %	0,24
Česká %	1,15
Moravská %	0,05
Sliezská %	0,00
Nemecká %	0,48
Poľská %	0,00

1.2 Lokalizácia

Mestská časť Bratislava – Záhorská Bystrica je najsevernejšie ležiacou mestskou časťou Bratislavy s pomerne rozsiahlym územím.

Pôvodná obec sa v dokumentoch prvýkrát spomína v r. 1314. Počas obdobia feudalizmu bola súčasťou stupavského hradného panstva. Na začiatku 16. storočia spustla a opäť ju osídlili chorvátski kolonisti. V nasledujúcom období sa rýchlo rozvíjala a už na začiatku 17. storočia patrila medzi najväčšie sídla v okolí. Jej obyvatelia sa venovali predovšetkým poľnohospodárstvu a neskôr aj zeleninárstvu. Tradičným zdrojom obživy bolo pestovanie kapusty a jej predaj v Bratislave a vo Viedni.

V roku 1972 bola pričlenená k Bratislave, ale vzhľadom na vzdialenosť od mestskej aglomerácie si obec zachovala vidiecky charakter až do súčasnosti. Od začiatku 90 - tých rokov 20. storočia sa v extraviláne Záhorskej Bystrice začala prudko rozvíjať individuálna bytová výstavba. V roku 1995 vyrástol na južnom okraji zastavenej časti obce komplex moderných budov súkromnej televíznej spoločnosti Markíza. Územie Záhorskej Bystrice patrí z urbanistického hľadiska medzi vyhľadávané lokality v rámci Bratislavy, čo napomáha rozvoju tejto mestskej časti.

2 PRÍRODNÉ PODMIEKY

2.1 Geografická poloha

Mestská časť Záhorská Bystrica leží severne od administratívneho centra kraja a vo vzdialenosti približne 15 km od centra hlavného mesta Bratislavy. Najbližšie spádové mestá sú severne Stupava vo vzdialenosti 3,9 km a Malacky vo vzdialenosti 22,8km. Geograficky je poloha tejto mestskej časti určená na $48^{\circ} 15'$ severnej šírky a $17^{\circ} 12'$ východnej dĺžky.

Mierka: 1cm=4km

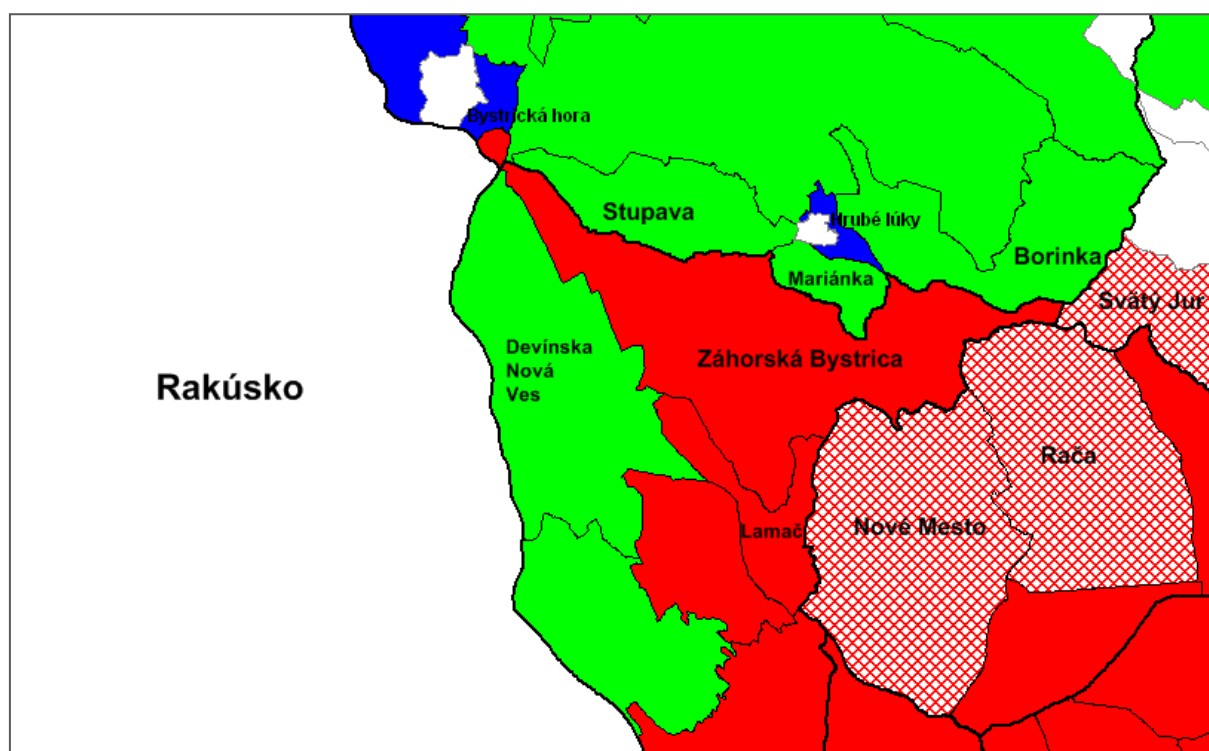

Prírodné podmienky

Z fyzicko-geografického hľadiska leží mesto Bratislava na rozhraní dvoch orografických celkov Podunajskej a Záhorskej nížiny v predhorí Malých Karpát, na sútoku riek Dunaja a Moravy. Územie Záhorskej Bystrice tvorí vstupnú bránu do Záhorskej nížiny.

Leží v nadmorskej výške 175 m.n.m. Juhozápadná časť katastra zasahuje do pohoria Malých Karpát. Zo záplavovej oblasti nivy rieky Moravy prechádza ílovými a černozeznými pôdami úrodnej najjužnejšej časti Záhorskej nížiny až do listnatých pahorkov Malých Karpát, oplývajúcich množstvom srnčej, jelenej i diviacej zveri. Najúrodnejšia časť bystrického chotára na západe vznikla erozívnou činnosťou Stupavského potoka. Územím preteká aj Vápenický potok.

Záhorská Bystrica je jednou zo 17 mestských častí Bratislavy a so svojimi katastrálnymi hranicami susedí s mestskými časťami Lamač, Devínska Nová Ves, Nové Mesto, Rača, s obcami Mariánka, Borinka, mestami Stupava, Svätý Jur a so štátnou hranicou Rakúska. Sídlo malo donedávna výrazný poľnohospodársky charakter. V ostatných desaťročiach sa stalo rozvinutou mestskou časťou Bratislavy – hlavného mesta Slovenskej republiky so štvrtým najväčším katastrom. Historicky tvorili katastrálne územie Záhorskej Bystrice tri časti (I,II,III), v súčasnosti je do katastra zahrnutá iba časť I. časti II a III tvoria enklávy Hrubé lúky o rozlohe 514.689 m² a Bystrická hora o rozlohe 2.084.238 m².

2.3 Hydrogeologické pomery

Z hydrogeologického hľadiska patrí územie medzi najvýznamnejšie oblasti, a to z hľadiska množstva, tak i kvality podzemných vôd, hlavne územie nížinnej časti pozdĺž toku Dunaja.

Prvohory: kryštalické bridlice sedimentárneho pôvodu nachádzame na SV os Záhorskej Bystrice, kde tvoria západný okraj žulového masívu Malých Karpát. Východne od obce môžeme nájsť aj bridličnaté ruly, svorovové ruly, migmatity a kryštalické bridlice pôvodne sedimentárneho pôvodu, metamorfované za vysokých teplôt a tlakov.

Druhohory: K druhohorným horninám patria v širšej oblasti Záhorskej Bystrice najmä spodnotriasové kremence a kremičité zlepenice, zistené pozdĺž hlavnej dislokácie na Holom vrchu. V jurských brekciách na Holom vrchu sa našli aj zvyšky belemnita (fosília). V niekdajšom lome východne od intravilánu zastavaných častí sa tieto brekcie v minulosti lámali na pálenie vápna a ťažili sa tiež ako stavebný kameň a štrk. K najznámejším horninám tejto oblasti patria mariatálske bridlice, dnes nazývané mariánske bridlice. Obmedzujú sa len na lokality Záhorskej Bystrice a Marianky. Tu boli lomy a štôlne už v 19. storočí. Používali sa na krytinu a na výrobu školských tabuliek, ktoré sa vyvážali až do Austrálie a Kanady.

Tret'ohory: Neogénne horniny Záhorskej Bystrice a jej širokého okolia patria k výplni viedenskej panvy, ktorá sa rozprestiera na západnom úpätí Malých Karpát a hlavne na svahoch Devínskej kobyly (lokalita Sandberg).

Pri okrajoch panvy v okolí Záhorskej Bystrice, Marianky a lamačskej depresie sú hrubozrnné zlepenice až brekcie s prevládajúcimi valúnmi a nepravidelnými úlomkami až balvanmi žúl (tzv.devínskonovoveské vrstvy).

V okolí Záhorskej Bystrice a Marianky boli zistené v íloch a s nimi združených pieskovcových a zlepencových sedimentoch málo bohaté a málo výdatné sloje a šmuhy lignitu, ktoré dosahujú hrúbku 1,05 m.

Štvrtohory: V širšom okolí Záhorskej Bystrice je dostatočne zastúpené alúvium. Depresiu Nová mláka na Z a JZ od Záhorskej Bystrice vyplňajú na humus bohaté hlinito-štrkové náplavy. Podklad Záhorskej Bystrice tvorí štrkový kužeľ.

Úžitkové nerasty a horniny: Bridlice sa ťažili v lomoch a v štôlnach na východe od Marianky. V 60.-tych rokoch 19.storčia bola ťažba vysoko zracionalizovaná a dosahovala vysokú kvalitu. Čiernosivá bridlica sa osvedčila ako krytina najmä v suchších krajinách. Bridlica sa exportovala po Dunaji do vtedajšieho Srbska (do Terstu). Využívala sa aj ako krytina na

niektorých staničných budovách rakúskej južnej železničnej dráhy a v Tirolsku. Hlavné a najúspešnejšie použitie mali mariatálske bridlice pri výrobe školských tabuliek. V 60-tych rokoch sa ich vyrobilo okolo 1,5 milióna kusov. Vydávali sa do Anglicka, južnej Ameriky a Orientu. Dodnes sa používa ako dlažbový materiál.

Hydrogeologické pomery sú viazané na geologickú a geomorfologickú stavbu územia. V Záhorskej nížine sú menej výdatné, viazané na artézské vody a vody kvartérnych štrkov a piesčitých hornín. V rajóne Malých Karpát sú bezvýznamné, len s malými prameňmi s kolísavou výdatnosťou.

Za najvýznamnejší tok Záhorskej Bystrice je **Vápenický potok**, ktorý bol v roku 2007 vyhlásený ako chránený krajinný prvok. Účelom vyhlásenia chráneného územia je zabezpečenie ochrany prirodzeného podmäčnaného jelšového porastu pozdĺž Vápenického potoka. Ide o spoločenstvo lesného prirodzeného charakteru, bez zastúpenia nepôvodných prvkov, ktoré plní funkciu biokoridoru. Cieľom ochrany je ponechať toto spoločenstvo prirodzenému vývoju bez ďalších zásahov a zachovanie ekologickej funkcie územia.

Podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability mesta Bratislavy je Vápenický potok súčasťou biokoridoru Stará mláka s prítokmi, ktorý prepája biocentrá v susedných regiónoch Borská nížina, Devínske Karpaty a malé Karpaty.

V rámci katastra sú ďalšími významnými tokmi Bystrický potok a Mariánsky potok.

2.4 Klimatické pomery

Oblasť Záhorskej Bystrice patrí do oblasti teplej až mierne teplej s nevýraznou zimou a teplým letom o priemernej teplote 10,3 °C so značným výskytom inverzií v predhorí Malých Karpát, najmä v zimnom a predjarnom období. Územie je veterné s prevládajúcimi severozápadnými vetrami. Zrážkové pomery sú priemerné v rozmedzí 600-650 mm za rok, v závislosti od nadmorskej výšky.

Kvalitu ovzdušia v okrese **BA IV**, kde patrí Záhorská Bystrica ovplyvňujú viaceré zdroje znečistenia. Medzi najväčších prevádzkovateľov zdrojov emisií za posledné roky patria:

Prevádzkovateľ (2003)	Zdroj	Prevádzkovateľ (2004)	Zdroj	Prevádzkovateľ (2005)	Zdroj
Volkswagen Slovakia, a.s.	Lakovňa - H2	Volkswagen Slovakia, a.s.	Lakovňa H2	Volkswagen Slovakia, a.s.	Lakovňa H2
Bratislavská teplárenská, a. s.	Tepláreň 1 západ	Bratislavská teplárenská, a. s.	Tepláreň 1 – západ	Bratislavská teplárenská, a. s.	Tepláreň 1 - západ
Volkswagen Slovakia, a.s.	Kotolňa E5	Volkswagen Slovakia, a.s.	Kotolňa E5	Volkswagen Slovakia, a.s.	Kotolňa E5
Volkswagen Slovakia, a.s.	Repasná linka - H3	Technické sklo, a. s.	Taviaci agregát V 5	Technické sklo, a. s.	Taviaci agregát V 5
Ministerstvo vnútra SR	kotolňa na koks	TENERGO Brno, a.s.	Kotolňa K 32	Volkswagen Slovakia, a.s.	Pracovisko vonkajšej konzervácie - hala H3

Volkswagen Slovakia, a.s., ktorý je najvýznamnejším znečisťovateľom ovzdušia v danom území, patrí do mestskej časti Bratislava – Devínska Nová Ves, ktorá susedí so Záhorskou Bystricou.

3 HISTÓRIA ZÁHORSKEJ BYSTRICE

Na území mesta Bratislava sa prví ľudia objavili takmer pred 500-tisíc rokmi. Pravdepodobne patrili k druhu Homo Erectus a žili sa lovom a zberom. Až budúci archeologický výskum vyrieši otázku, či sa medzi Malými Karpatmi a Moravou usadili ľudia v mladšom období staršej doby kamennej, mladom paleolite. Stopy trvalého osídlenia územia dnešnej Záhorskej Bystrice siahajú do polovice 6. tisícročia pred Kristom, kedy sa na jej území usadil ľud s lineárnou keramikou.

Praveké osídlenie paralelne pretrvávalo pozdĺž Vápenického potoka, kde sa v priebehu storočí vystriedalo viacero kultúr. Bohaté archeologické nálezy z neskorších období dokumentujú prítomnosť Keltov, Rimanov i germánskych kmeňov Markomanov a Kvádov. S osídlením Slovanov na tomto území sa stretávame od polovice 6. storočia. Medzi najvýznamnejšie náleziská patrí rozsiahle slovansko-avarské pohrebisko v lokalite Lokvy, kde sa na základe nálezov zbraní a rôznych kovaní dokumentuje vyše dvestoročná symbióza týchto etník.

❖ 12.-15. storočie

S prvou písomnou zmienkou o existencii dnešnej obce sa stretávame v listine kráľa Karola Roberta z roku 1314. Je však zrejmé, že dedina pravdepodobne existovala už v 13. storočí. Archívne pramene z roku 1208 a 1256 spomínajú územie Bistric, Bistrich, nie však konkrétnu osadu. Spomínané územie a neskôr i obec niesli pomenovanie podľa potoka, ktorý ňou preteká a popri ktorom osídlenie vzniklo. Zo súpisov pápežských desiatkov sa dozvedáme, že už v roku 1332 bola v Záhorskej Bystrici zriadená fara. Bystrica bola v tomto období ako súčasť pajštúnskeho panstva vo vlastníctve grófov z Jura a Pezinka. Rozvoj územia podporoval aj kráľ Ľudovít I., ktorý založil kláštor paulínov v susednej obci Marianke. Paulíni boli šíritelia kultúry a osvetu, neskôr aj majitelia Záhorskej Bystrice. V pätnástom storočí územie Záhorskej Bytrice, ako aj celého Slovenska čelilo prenikaniu husitských vojsk.

❖ 16.-17. storočie

Národnostné zloženie obyvateľov Záhorskej Bystrice sa výrazne zmenilo po príchode chorvátskeho etnika po roku 1526. Chorváti opúšťajúc svoje sídla pred Tureckou hrozbou vo veľkej miere kolonizovali oblasti juhozápadného Slovenska. Prítomnosť Chorvátov v Záhorskej Bystrici máme písomne doloženú od roku 1529. O zvýšení počtu obyvateľstva svedčí aj skutočnosť, že v roku 1534 prišlo k postaveniu kostola sv. Petra a Pavla na mieste kaplnky

sv. Petra. S kňazmi chorvátskej národnosti sa v Záhorskej Bystrici stretávame až do polovice 18. storočia. Ako liturgický jazyk však už používali latinčinu. Bystrica sa v roku 1548 so 71 usadlosťami radila k väčším sídlam. Po takmer polstoročí krátkodobých vlastníckych anabáz sa stupavské panstvo i Záhorská Bystrica dostávajú do vlastníctva Pálffyovcov. Bystrica mala v tom čase 63 celých a 26 polovičných sedliackych usadlostí, žilo tu 50 chorvátskych a 33 slovenských rodín. Zásluhou Pálffyovcov dostáva Bystrica v roku 1647 výsady zemepánskeho mestečka. Prvú známu obecnú pečať máme doloženú z roku 1684 s vyobrazením patrónov kostola sv. Petra a Pavla.

❖ 18.-19. storočie

Správy o Záhorskej Bystrici v 18. storočí podáva aj Matej Bel, vo svojich Notíciách opisuje Bystricu ako ľudnatú poľnohospodársko-remeselnícku obec s rozvinutým vinohradníctvom. Po zrušení nevoľníctva v roku 1785 sa Záhorská Bystrica čoraz vo väčšej miere profiluje ako obec dorábajúca potraviny a hlavne zeleninu pre blízke veľké mestá Bratislavu a Viedeň. Bystričania sa špecializovali najmä na pestovanie zemiakov-rohlíkov(kifľe) a kapusty. V roku 1803 začali bystričania s pomocou zemepánskej rodiny Pálffyovcov so stavbou nového kostola sv. Petra a Pavla. Záhorská Bystrica mala už na konci 18. storočia vyše 1300 obyvateľov a starý, rozmermi malý kostol im už nepostačoval. Výstavba kostola prebiehala do roku 1805. Kostol bol slávnostne vysvätený 31. augusta 1834. Pohnuté udalosti zasiahli Záhorskú Bystricu v lete 1866, keď sa tu v júli sústreďovali pruské vojská pred rozhodujúcou bitkou prusko-rakúskej vojny. Samotná bitka sa odohrala 22. júla na rozhraní chotárov Lamača a Záhorskej Bystrice. V roku 1868 sa stupavské panstvo a teda aj Záhorská Bystrica dostáva do majetku grófskeho rodu Károlyovcov.

❖ 20. storočie

Výrazné zmeny zasiahli Záhorskú Bystricu v prvej polovici dvadsiateho storočia v dôsledku mechanizácie poľnohospodárstva. Veľkou mierou sa o to zaslúžila v roku 1913 založená Záhorská roľnícka banka v Zohore, ktorá mala filiálku aj v Záhorskej Bystrici.

Prvá svetová vojna si vyžiadala životy vyše osemdesiatich Bystričanov, ktorých mená sú zvečnené na pamätníku pred kostolom. Podľa sčítania ľudu mala Záhorská Bystrica v roku 1900 2195 obyvateľov a 331 domov, takmer všetko obyvateľstvo bolo slovenskej národnosti. Popri roľníkoch čoraz viac rástol počet robotníkov v priemysle a na železnici. K významným skutočnostiam medzivojnového obdobia treba uviesť elektrifikáciu obce v roku 1928, vybudovanie novej školy v roku 1937, či zavedenie telefonického spojenia v roku 1936.

Snáď najväčšie zmeny vo svojich dejinách zažila Záhorská Bystrica po druhej svetovej vojne. Obec postupne strácala svoj výslovne poľnohospodársky charakter, veľa mladých ľudí nachádzalo pracovné uplatnenie v Bratislave. Prelomom bolo založenie Jednotného roľníckeho družstva v roku 1957. V plánoch komunistických funkcionárov mala Záhorská Bystrica stratiť svoj dedinský ráz. V roku 1966 vošla do platnosti stavebná uzávera, ktorá znamenala postupné vymieranie Bystričanov až do roku 1989.

V roku 1962 boli započaté práce na vodovodnej sieti, ktorá mala zásobiť obyvateľov Záhorskej Bystrice pitnou vodou. Projekt bol rozdelený do viacerých etáp. Posledná etapa v rámci jestvujúcej pôvodnej zástavby bola dokončená v 90tych rokoch. V rámci stavieb občianskej vybavenosti bola vybudovaná základná škola v roku 1962, kam sa presťahovali žiaci z už nevyhovujúcej budovy pôvodnej „Štátnej ľudovej školy“, kde dnes sídli diagnostické centrum. V 80tych rokoch pribudol k objektu ZŠ objekt Materskej školy a jasli, ktoré boli vybudované v rámci akcie „Z“.

V roku 1965 na mieste historického obecného domu na ul. Čsl. Tankistov vyrástla nová budova „Miestneho národného výboru“ Ktorá bola vybudovaná tiež v akcii „Z“.

Záhorskej Bystrici ako súčasťi obvodu Bratislava IV. bola ponechaná vlastná „samospráva“ prostredníctvom Miestneho národného výboru (MNV). Rokovania o pripojení prebiehali kontinuálne už od roku 1966, v úvahách sa počítalo aj s pripojením obce Marianka k Bratislave, čo sa však nezrealizovalo. Výhody z pripojenia pocítilo obyvateľstvo bezprostredne po zavedení mestskej dopravy do Záhorskej Bystrice. Ihneď po pripojení k Bratislave sa znovu stali témou dňa megalomanské vízie sídliskovej výstavby na území Záhorskej Bystrice. V roku 1974 bol na pôde MNV predstavený sídelný plán Záhorie, ktorý počítal s úplnou likvidáciou starej zástavby rodinných domov okrem kostola. Následkom toho bola vydaná úplná stavebná uzávera. Nátlak zo strany občanov, vytvorenie pamiatkovej zóny v obci i nedostatok financií na realizáciu tohto plánu, odsúvali tento projekt do nejasnej budúcnosti. Bystrica bola odsúdená na pomalé dožívanie a vymieranie prevažne staršieho obyvateľstva. Od začiatku sedemdesiatych rokov pokračovali práce na zakrývaní potoka na ulici Československých tankistov s následnou úpravou ulice. V rámci akcie „Z“ odpracovali Bystričania množstvo brigádnických hodín.

V rámci akcie „Z“ bolo vo 60tych rokoch vybudovaných viacero objektov. O. i. požiarna zbrojnica na Gbelskej ulici a obchodný dom na Tešedíkovej ulici.

Rok 1972 začala Záhorská Bystrica jednou z najvýznamnejších udalostí svojich dejín, Dovtedy samostatná obec sa stala po mnohých náročných rokovaniach mestskou časťou hlavného mesta Slovenskej Socialistickej Republiky, Bratislavy.

V roku 1975 prišlo k zlúčeniu roľníckych družstiev z Devínskej Novej Vsi, Lamača a Záhorskej Bystrice do spoločného JRD Devín so sídlom v Záhorskej Bystrici. V roku 1976 sa začalo pracovať aj na dlho očakávanej plynofikácii obce. V septembri 1976 sa začalo vyučovať aj v novovybudovanom Strednom odbornom učilišti energetickom. Postupne sa rávalo s dobudovaním areálu pre 500 učňov, ktorého súčasťou mal byť internát, dielne, športoviská i krytá plaváreň. V tomto roku sa začalo aj s budovaním plynofikácie obce, ktorá sa realizovala v troch etapách v rámci akcie „Z“. Práce boli ukončené v roku 1980, kedy boli napojené prakticky všetky domácnosti. Západnou časťou katastra Záhorskej Bystrice hýbala stavba diaľnice ako aj výstavba Bratislavských automobilových závodov, dnes v katastrálnom území Devínskej Novej Vsi. Významnými investičnými akciami osemdesiatych rokov bola výstavba zdravotného strediska a Kultúrneho domu na Gbelskej ulici, ako i výstavba potrebného Domu smútku na miestnom cintoríne.

V 70tych rokoch tiež Miestny národný výbor začal s realizáciou prekrytia Bystrického potoka zatrúbnením profilom 1000 mm. Prekrytie sa realizovalo na uliciach Čsl. Tankistov, Rošického, Kollárova a Urbárska. Súčasne bola do potrubia zaústená dažďová kanalizácia na Tešedíkovej ulici.

V roku 1980 bolo na mieste pôvodného cintorína rímskokatolíckej cirkvi vybudované nové miesto na rozlúčku so zosnulými spoluobčanmi. V roku 1985 bola do užívania odovzdaná budova nového Kultúrneho domu, ktorého súčasťou bola veľká spoločenská sála, kaviareň a kino.

Pre doriešenie zdravotnej starostlivosti bolo v roku 1989 uvedené do prevádzky nové zdravotné stredisko poskytujúce komplexnú zdravotnú starostlivosť.

Prevratový rok 1989 zastihol Záhorskú Bystricu v stave pomalého vyl'udňovania a starnutia obce. Bol však dozaista štartom k novému začiatku v dejinách mestskej časti. Bystričania sa aktívne zapojili do celospoločenských zmien po novembri 1989. Začali vznikať prvé miestne organizácie politických strán (VPN, KDH, SNS, DS), ktoré sa zapojili i do komunálnej politiky vo voľbách v roku 1990, po ktorých sa starostom mestskej časti stal Ing. Anton Beleš. Ten zastával funkciu starostu až do roku 1998.

Nepochybne významným prínosom bolo oživenie výstavby rodinných domov v mestskej časti. Zastavil sa tým dlhodobý nepriaznivý demografický vývoj smerujúci k prestarnutiu Záhorskej Bystrice. Nové rodinné domy dopĺňali a zahusťovali už jestvujúcu zástavbu (Prídavkova, Pútnická, Hargašova, Trstínska, Tešedíkova ulica), vznikli nové domoradia na Záhorskej, Záhumenskej i Hargašovej ulici.

Najväčší sídelný rozmach však Bystrica zaznamenala v roku 1995 po začatí výstavby rodinných domov v rámci obytného satelitu Strmé vršky. V súvislosti s výstavbou rodinných domov sa črtajú nové možnosti v lokalitách Vlkovky a Krče. Najväčšou investičnou akciou mestskej časti druhej polovice deväťdesiatych rokov a začiatku 21. storočia bolo budovanie splaškovej kanalizácie.

3.1 Pamiatky a symboly Záhorskej Bystrice

❖ Pamiatky a drobná sakrálna architektúra

Farský kostol sv. Petra a Pavla

Základný kameň kostola bol položený a posvätený 26. apríla 1803 za účasti veľkého počtu duchovenstva, miestnych veriacich i hostí z okolia. Veľkú zásluhu na stavbe chrámu mal zemepán Pálffy a farár Jozef Dergovič, ktorý v Bystrici pôsobil v rokoch 1801 až 1824.

Kostol je jednoloďová baroková stavba so svätyňou ukončenou pravouhlým záverom. Na západnej stene kostolnej lode je murovaný chór na dvoch stĺpoch. Loď kostola je presvetlená šiestimi veľkými vitrážovými oknami. Interiér prechádzal od dostavania mnohými zmenami.

Súčasný zariadenie kostola pochádza zo začiatku 20. storočia a vyznačuje sa málo vídanou slohovou a štýlovou jednotnosťou. V kostole sa nachádza organ, ktorý bol zakúpený od firmy Rieger Testvérek v roku 1901. Veľká generálna oprava kostola sa uskutočnila v roku 1905, pri stom výročí

postavenia chrámu o čom svedčí aj mramorová tabuľa nainštalovaná na chóre kostola. Významnou udalosťou v dejinách farnosti bola slávnostná vysviacka štyroch nových zvonov zo zvonolejárskej dielne Richarda Herolda v roku 1925.

Kamenný kríž pred kostolom

Kamenný kríž s korpusom dal v roku 1888 postaviť Ján Lidák s manželkou Magdalénou. Železnú ohradu okolo kríža venovala vdova Terézia Malinovská. Na mieste súčasného kríža stál pôvodne drevený kríž, ktorý dal postaviť Matej Lidák, otec Jána Lidáka v roku 1839.

Trojičný stĺp pred kostolom

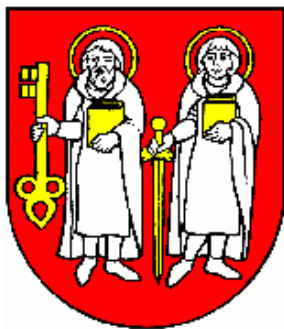
Trojičný stĺp pred kostolom bol postavený v roku 1893 z milodarov spolku. Sv. Ruženca. Pamiatka sa skladá z podstavca a piliera, na ktorom je barokizujúce súsošie Najsvätejšej Trojice.

Ďalšie drobné sakrálné stavby a iné nehnuteľné pamiatky sú uvedené v prílohe č. 1.

❖ Symboly obce

Erb mestskej časti Záhorská Bystrica bol dňa 14. Januára 2000 odporučený na schválenie miestneho zastupiteľstva a na zapísanie do Heraldického registra Slovenskej republiky v tejto podobe:

v červenom štíte striebroodetí, zlatými prstencami nimbovaní svätci – svätý Peter a svätý Pavol – obaja v ľavici pred sebou so zlatými knihami, prvý v pravici s veľkým zlatým kľúčom, druhý so zlatým skloneným mečom. Symboly Záhorskej Bystrice boli slávnostne vysvätené 27. Júna 2000 pri príležitosti sviatku sv. Petra a Pavla.

Tento erb, či už vo farebnej, čiernobielej alebo inej podobe mestská časť Záhorská Bystrica môže používať najmä vo svojej osobnej pečati a tiež rešpektujúc staré heraldické zvyklosti – na označenie svojho majetku, hnutelného a nehnuteľného, ako aj pri všetkých na to vhodných príležitostiach.

4 SAMOSPRÁVA

4.1 Orgány samosprávy mestských častí

Územie hlavného mesta SR - Bratislava je za účelom výkonu samosprávy rozdelené na 17 mestských častí, jednou z nich je aj Záhorská Bystrica. Mestské časti sú právnickými osobami, ktoré za podmienok ustanovených zákonom o Bratislave a štatútom hlavného mesta, hospodária so zvereným majetkom a finančnými prostriedkami. Mestská časť má svojho starostu, miestne zastupiteľstvo a miestny úrad.

Poslancov miestneho zastupiteľstva a starostu volia občaniaestskej časti v priamych voľbách na štvorročné obdobie. Počet poslancov miestneho zastupiteľstva Záhorskej Bystrice je 9.

Miestne zastupiteľstvo rozhoduje o najdôležitejších otázkach miestneho významu, ako je napr.:

- ♦ rozpočet a záverečný účetestskej časti,
- ♦ všeobecne záväzné nariadeniaestskej časti,
- ♦ hospodárenie s majetkom a finančnými prostriedkamiestskej časti,
- ♦ ochrana a tvorba životného prostrediaestskej časti,
- ♦ miestne poplatky,
- ♦ zriaďovanie podnikov, organizácií a zariadeníestskej časti,
- ♦ územnoplánovacia dokumentáciaestskej časti a jej zón.

Základné kompetencieestskej časti Bratislavy (definované v štatúte hlavného mesta SR Bratislava)

Samosprávaestskej časti spravuje veci miestneho významu. Medzi základné úlohy a kompetencieestskej časti patrí najmä:

- ♦ hospodárenie s hnutelným a nehnuteľným majetkom mesta, ktorý je zverený do jej správy, a s nadobudnutým majetkom,

- ♦ zostavovanie rozpočtu mestskej časti, záverečného účtu a organizovanie verejnej diskusie o ňom,
- ♦ rozhodovanie o zavedení miestnych poplatkov,
- ♦ usmerňovanie ekonomickej činnosti v mestskej časti,
- ♦ vykonávanie správy, údržby a výstavby miestnych komunikácií III. a IV. triedy, prilahlých ulíc, chodníkov, cyklistických chodníkov, samostatných chodníkov, schodov, vrátane zelene, stromoradia a údržby verejných priestranstiev,
- ♦ správa a údržba historických pamiatok a stavieb miestneho významu,
- ♦ zabezpečovanie čistenia miestnych komunikácií III. a IV. triedy, správy a údržby zelene,
- ♦ povoľovanie predajných a prevádzkových časov obchodov, služieb a správa trhovísk,
- ♦ obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie mestskej časti a jej zón,
- ♦ zabezpečovanie verejného poriadku a ochrany pred požiarmi v mestskej časti.

V pôsobnosti Mestskej časti Bratislava - Záhorská Bystrica sú tieto organizácie:

- ♦ základná škola,
- ♦ materská škola,
- ♦ knižnica,
- ♦ obecný hasičský zbor.

Stále zriadené komisie zastupiteľstva:

- ♦ finančná komisia, pre investície a rozvoj podnikania,
- ♦ komisia výstavby a dopravy,
- ♦ komisia pozemkového a lesného hospodárstva,
- ♦ komisia ochrany verejného poriadku a životného prostredia,
- ♦ komisia sociálnych vecí a zdravotníctva,

- ♦ komisia pre kultúru,
- ♦ komisia školstva, mládeže, športu, informatiky a cestovného ruchu.

Organizačná štruktúra miestneho úradu – referáty:

- ♦ kancelária prvého kontaktu
- ♦ sekretariát starostu
- ♦ referát ekonomiky
- ♦ referát organizačný, sociálnych vecí a matriky
- ♦ referát životného prostredia
- ♦ referát hospodárskej správy
- ♦ referát výstavby, dopravy a správy majetku
- ♦ referát územného konania a stavebného poriadku – stavebný úrad
- ♦ referát kultúry
- ♦ pracovná skupina údržby budov a verejných priestranstiev
- ♦ správa športovísk

5 Obyvateľstvo

5.1 Základná demografická charakteristika

Územno-správne je Záhorská Bystrica jednou zo 17 mestských častí hlavného mesta SR – BRATISLAVA. Administratívne je začlenená do okresu Bratislava a patrí do vyššieho územného celku Bratislavského samosprávneho kraja. Rozloha katastrálneho územia mestskej časti Záhorská Bystrica je 32 297,811 km² a hustota osídlenia je 102,6 obyvateľov na 1 km².

Tabuľka č.2

Porovnanie počtu obyvateľov s okresom Bratislava a SR na základe sčítania obyvateľov a bytov

Počet obyvateľov	stav k 26.5.2001			stav k 31.12.2007		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
Slovenská republika	5 389 180	2 615 872	2 773 308	5 393 637	2 618 284	2 775 353
okres Bratislava	93 058	43 879	49 179	94 417	49 853	44 564
Mestská časť ZÁHORSKÁ BYSTRICA	2086	1003	1083	2852	1384	1468

Zdroj: ŠÚ SR

Z údajov uvedených v tabuľke je zrejmé, že rastúci trend počtu obyvateľov zaznamenáva okres Bratislava IV, ako aj Záhorská Bystrica.

Tabuľka č.3

Počet narodených, zomrelých, príst'ahovaných a odst'ahovaných za roky 2002 - 2008

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet narodených	14	12	14	22	15	27	18
Z toho muži	10	7	7	12	8	15	10
Z toho ženy	4	5	7	10	7	12	8
Počet zomrelých	26	25	22	21	23	17	14
Z toho muži	14	9	8	13	9	6	5
Z toho ženy	12	16	14	8	14	11	9
Počet príst'ahovaných	-	-	-	-	98	188	207
Z toho muži	-	-	-	-	32	89	102
Z toho ženy	-	-	-	-	66	99	105
Počet odst'ahovaných	-	-	-	-	20	26	16
Z toho muži	-	-	-	-	7	11	5
Z toho ženy	-	-	-	-	13	15	11

Z analýzy aktuálnych údajov vyplýva, že aj v rokoch nasledujúcich po sčítaní ľudu sa počet obyvateľov postupne zvyšoval. Nasvedčuje tomu nielen vyšší počet narodených ako zomrelých, ale aj prevažujúci počet prisťahovaných ako odsťahovaných.

5.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva čerpáme z podkladov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001. K tomuto termínu malo obyvateľstvo mestskej časti Záhorská Bystrica nasledujúcu skladbu vekovej štruktúry:

Tabuľka č.4

Veková štruktúra obyvateľov k 26.5.2001

Veková skupina	Počet obyvateľov				Percentuálny podiel	
	muži	ženy	spolu	% spolu	muži	ženy
0-14	165	154	319	15,29	51,72	48,27
15-59m, 15-54ž	624	586	1210	58,44	51,57	48,42
60+ m, 55+ ž	190	330	520	24,92	36,53	63,46
Nezistený vek	24	13	37	1,77	64,86	35,13
Spolu	1003	1083	2086	100	48,08	51,91

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Veková štruktúra obyvateľov mala nepriaznivú skladbu, ktorá sa vyznačovala relatívne nízkym podielom obyvateľov v predproduktívnom veku 15,29%, priemerným podielom obyvateľov v produktívnom veku 58,44% a vysokým podielom obyvateľov v poproduktívnom veku 24,92 %.

Výrazný rozdiel z pohľadu rozdielov vekovej štruktúry obyvateľstva, má zastúpenie žien a mužov v poproduktívnom veku. Zatiaľ čo v predproduktívnom a v produktívnom veku majú miernu prevahu muži, v poproduktívnom veku majú výraznú prevahu ženy (63,46 ku 36,53 %). Tento trend je spôsobený celkovým výrazným vyšším vekom dožívania sa žien ako mužov. Priemerný vek u žien dosahoval ku dňu sčítania až 41,8 rokov a u mužov 38,6 rokov.

Tabuľka: Priemerný vek obyvateľstva (stav z r. 2001)

Priem. vek obyvateľstva	Ženy	muži	Úhrn
Mestská časť Záhorská Bystrica	41,8	38,6	40,2
Okres Bratislava IV	38,5	35,7	37,2
Bratislavský kraj	39,7	36,4	38,1
SR	37,6	34,5	36,1

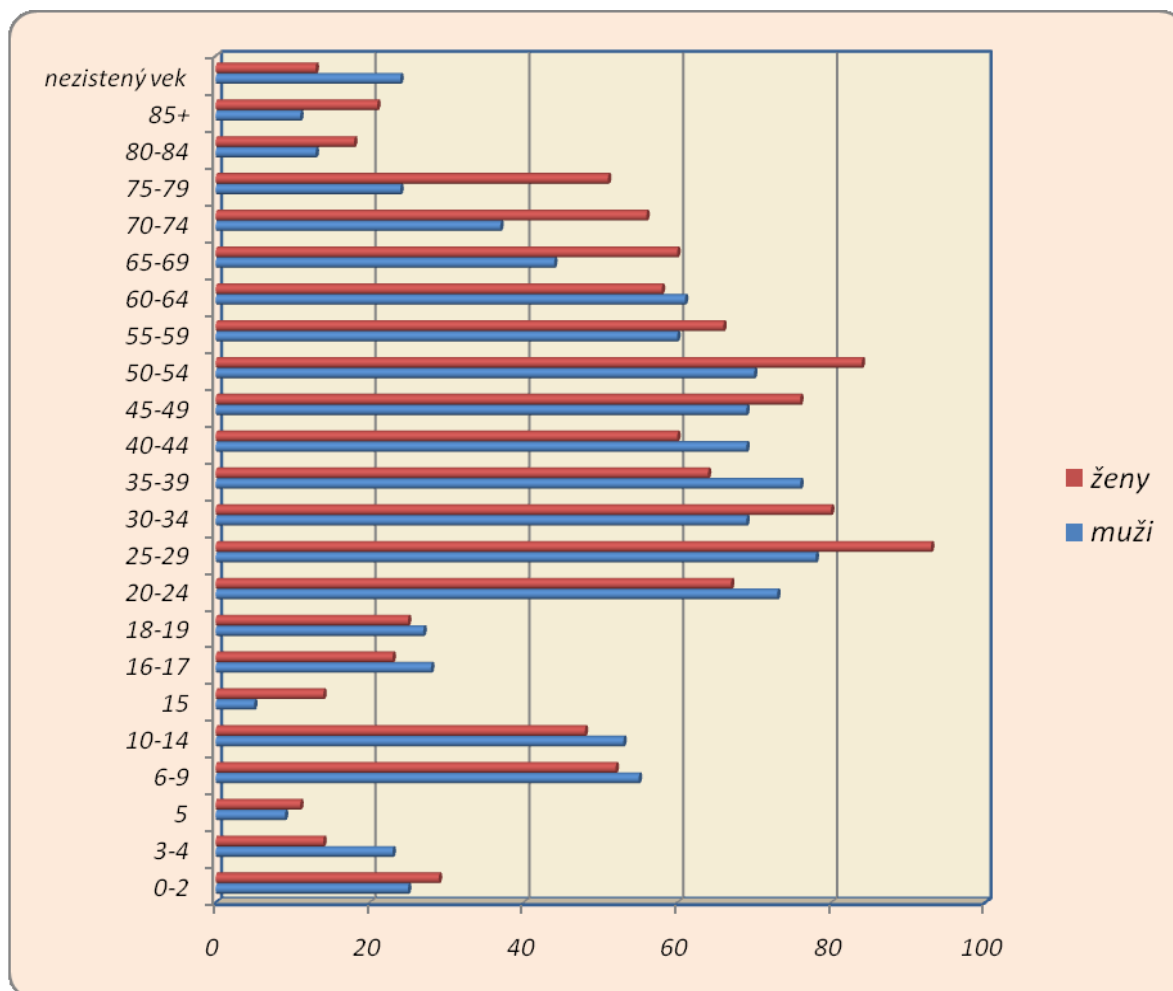
Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Priemerný vek obyvateľov Záhorskej Bystrice bol teda vyšší než priemer za okres Bratislava IV (o 3 roky) a vyšší ako celoslovenský priemer (o 4,1 roka) a zároveň vyšší než v Bratislavskom kraji (o 2,1 roka). Vysoký vekový priemer obyvateľov je spôsobený predovšetkým vysokou početnosťou obyvateľov v poproduktívnom veku v obci.

Záhorská Bystrica je však výrazne rozrastajúca sa oblasť a ideálna pre prisťahovanie sa ľudí z okolia, najmä mladých s rodinami, čo dáva predpoklad, že priemerný vek obyvateľstva v tejto časti bude klesať a vekové rozdiely sa budú postupne vyrovnávať.

Pohľad na rozloženie obyvateľstva obce podľa vekových skupín ukazuje nasledujúci graf:

Graf č.1

Veková štruktúra obyvateľov (stav z r. 2001)

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Záhorská Bystrica mala mierne regresívny typ populácie, keďže z pohľadu vekových kategórií má výrazné zastúpenie obyvateľov vo vekových skupinách od 20 do 54 rokov. Výnimku tvorila skupina od 6 po 14 rokov, ktorá vyvažovala tento všeobecne nepriaznivý trend.

V poproduktívnom veku majú výraznejšiu prevahu v zastúpení ženy, čo je celoslovenský jav, kedy sa ženy dožívajú výrazne vyššieho veku ako muži.

5.3 Vzdelanostná štruktúra

Tabuľka č.6

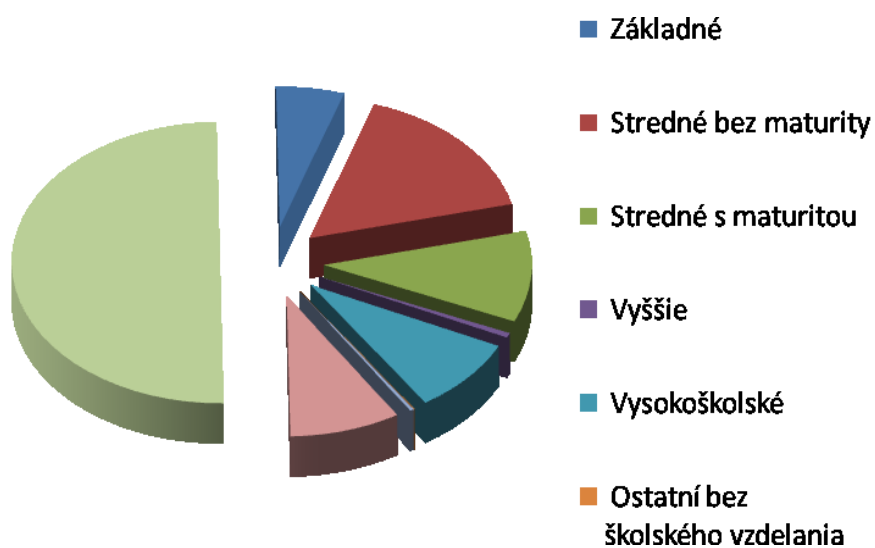
Obyvateľstvo podľa pohlavia a dosiahnutého stupňa školského vzdelania v roku 2001

Najvyšší dosiahnutý stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	%
Základné	106	273	379	18,18
Stredné bez maturity	323	211	534	25,59
Stredné s maturitou	210	270	480	23,02
Vyššie	11	11	22	1,05
Vysokoškolské	173	148	321	15,38
Ostatní bez školského vzdelania	1	0	1	0,05
Ostatní bez udania školského vzdelania	6	11	17	0,81
Deti do 16 rokov	173	159	332	15,92
Spolu	1003	1083	2086	100,00

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Graf č. 2

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov Záhorskej Bystrice(stav z r. 2001)

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

5.4 Národnostná štruktúra

Z celkového počtu 2 086 obyvateľov (podľa SODB 2001) sa hlásilo k slovenskej národnosti 2 022 osôb (z toho 977 mužov a 1 045 žien), čo predstavuje 96,93%. V rámci ostatných národností je 1,15 % zastúpená česká; 0,58% maďarská národnosť a 0,48% nemecká národnosť.

5.5 Religiózna štruktúra

Z hľadiska vierovyznania v mestskej časti Záhorská Bystrica najväčší podiel predstavovalo rímskokatolícke vierovyznanie 79,05%, čo prekračuje o 18,75% celoslovenský priemer. Ostatné cirkvi sú zastúpené veľmi malým podielom. Bez vyznania bolo 15,15% obyvateľov.

5.6 Rodinná štruktúra

V mestskej časti Bratislava – Záhorská Bystrica bolo evidovaných 266 rodín so závislými deťmi (podľa SODB 2001), z toho bolo 218 úplných a 48 neúplných rodín.

6 DOMÁCNOSTI A BÝVANIE

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, z ktorého vychádza aj charakteristika záujmového územia v rámci tejto kapitoly, sa uskutočnilo v máji 2001. Pri tomto sčítaní boli okrem demografických, sociálnych a kultúrnych údajov o obyvateľstve zisťované aj údaje o bytovom a domovom fonde a vybavení domácností. K 31.12.2009 sa na území MČ nachádzalo 1.133 domov a 264 bytov.

6.1 Domový fond

Domový fond mestskej časti tvorilo podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2001 spolu 867 domov. Z celkového počtu domov bolo 688 trvale obývaných. Najväčšiu časť domového fondu tvoria domy rodinné a jeho priemerný vek je 35 rokov. Väčšina obytných domov je vo vlastníctve fyzických osôb.

6.2 Bytový fond

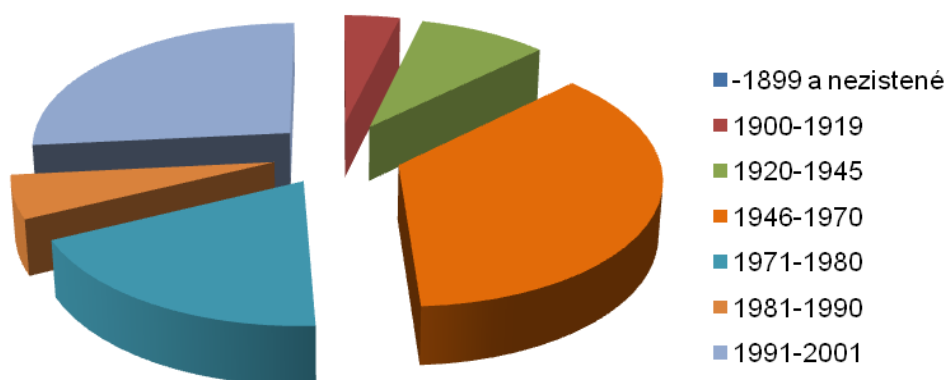
Počet bytov

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov k 26.5.2001 bolo v Záhorskej Bystrici 775 trvale obývaných bytov. V rodinných domoch sa nachádzalo 688 bytov (91,12%), v bytových domoch 23 bytov (3,34 %). Z uvedeného vyplýva, že v tejto mestskej časti má výraznú dominanciu zastúpenie bytov v rodinných domoch. Napriek intenzívnej bytovej zástavbe v poslednom desaťročí si naďalej udržiava vidiecky charakter, typický malo podlažnou obytnou zástavbou prevažne 3 až 4 izbových rodinných domov. Veková štruktúra bytov podľa obdobia výstavby bola v r. 2001 zachytená v nasledovnej tabuľke.

Veková štruktúra bytového fondu (stav z r. 2001)

Obdobie výstavby	Trvale obývané byty	
	počet	%
-1899 a nezistené	65	8,4
1900-1919	27	3,3
1920-1945	63	8,1
1946-1970	254	32,8
1971-1980	131	17
1981-1990	39	5,1
1991-2001	186	25,3
Spolu	775	100,0

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Veková štruktúra bytov r. 2001

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

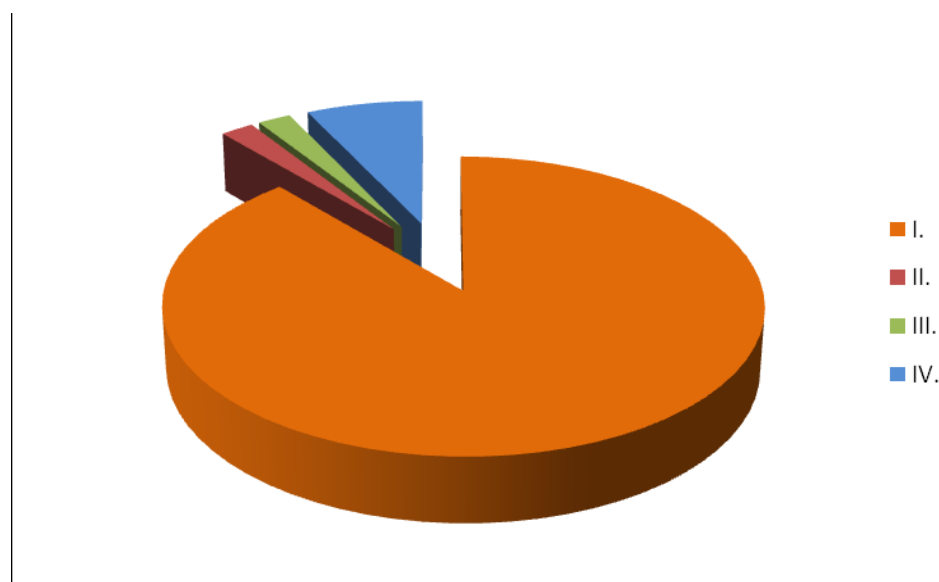
Skladba vekovej štruktúry bytového fondu je pomerne priaznivá. Takmer polovica bytov bola postavená po roku 1970. Až 32,8 % bytov bolo postavených v období rokov 1945 – 1970. V súčasnosti v rámci migrácie obyvateľstva z centrálnych častí Bratislavy do okrajových, vznikajú nové časti. Zahusťuje sa existujúca zástavba a vznikajú nové časti obce. Celková veková štruktúra bytového fondu kopíruje stav v okolitých častiach hlavného mesta SR Bratislavy.

6.3 Vybavenosť bytov

Úroveň bývania charakterizuje okrem vekovej štruktúry bytov aj úroveň vybavenosti bytov. Najväčšie zastúpenie v štruktúre bytov majú vyššie kategórie I. a II. Zastúpenie tu majú aj byty IV. kategórie (6,3 %). Vo všeobecnosti je ale v Záhorskej Bystrici pomerne kvalitný a dobre udržiavaný bytový fond.

Graf č.4

Trvale obývané byty podľa kategórie vybavenosti(stav z r. 2001)

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Podiel trvale obývaných bytov podľa vybavenia (stav z r.2001)

Vybavenie bytov	Počet bytov spolu	Percentuálny podiel na celkovom počte TO bytov		
		Záhorská Bystrica	Okres Bratislava IV	Bratislavský kraj
s plynom zo siete	729	96,56	93,48	89,1
s vodovodom v byte	728	96,42	98,45	97,2
s vodovodom mimo bytu	2	0,26	0,08	0,2
bez vodovodu	10	1,32	0,06	0,5
s prípojkou na kanalizačnú sieť	449	59,47	96,14	85,3
septik (žumpa)	297	39,34	2,86	13,1
so splachovacím záchodom	701	92,85	98,3	96,0
s kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	723	95,76	98,4	96,8
Spôsob vykurovania:				
-ústredné kúrenie diaľkové	10	1,32	84,25	63,0
-ústredné kúrenie lokálne	537	71,13	10,11	21,3
-etážové kúrenie	91	12,05	2,13	6,0
-kachle	32	4,24	0,49	
-iné	105	13,91	0,02	3,1

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Vybavenosť obývaných bytov v Záhorskej Bystrici poukazuje na podobnosť bytového fondu menších obcí a mestských častí v rámci Bratislavy ako aj Bratislavského kraja. Hlavné rozdiely vnímame hlavne na spôsobe odtoku odpadových vôd. Z tabuľky vyplýva, že v roku 2001 bolo Záhorskej Bystrici významnou mierou zastúpené využívanie septiku (39,34%) v porovnaní s okresom BA IV je to viac o 36,48% a v porovnaní s Bratislavským krajom viac ako 26,24%. Výrazná zmena nastala po roku 2005 kedy bola dobudovaná kanalizačná sieť v rámci intravilánu. Až 71,13% obývaných bytov bolo vykurovaných pomocou lokálneho ústredného kúrenia a iba 10 obývaných bytov (v roku 2001) nebolo napojených na obecný verejný vodovod. Bytový fond obce je napojený iba 1,32 percentami na diaľkové ústredné kúrenie. Prierezovo všetky sledované ukazovatele v rámci bytového fondu obce kopírujú okresný aj krajský priemer.

6.4 Úroveň bývania

V roku 2001 bolo v Záhorskej Bystrici 775 trvale obývaných bytov, v ktorých žilo 867 cenзовých domácností. Na 100 bytov pripadalo 111,87 cenзовých domácností, čo je relatívne vysoká hodnota, zodpovedajúca však charakteru obce. Priemerná veľkosť cenзовой domácnosti v r. 2001 bola 2,38 osôb.

Z analýzy cenзовých domácností vyplýva, že 148 bytov (19,09 %) bolo obývaných 2 a viac cenзовými domácnosťami. Na druhej strane 278 bytov (32,06 %) bolo obývaných iba 1 osobou. V priemere pripadá 2,67 obyvateľa na 1 byt.

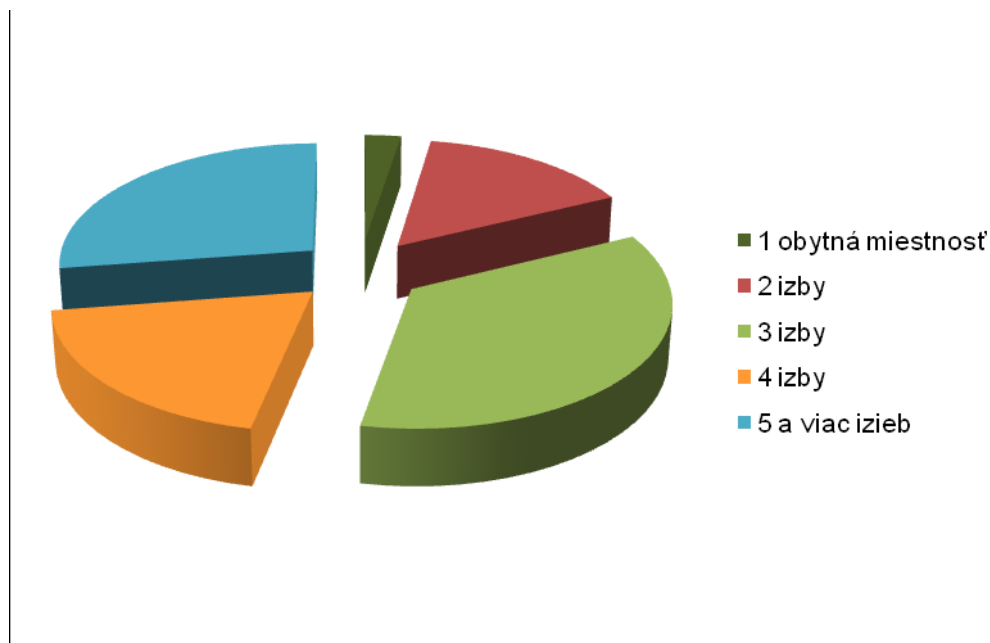
Podľa veľkosti mali trvale obývané byty (r. 2001) nasledujúcu skladbu:

Tabuľka č.9

Trvale obývané byty podľa veľkosti (stav z r. 2001)

Trvale obývané byty podľa veľkosti	Počet	Podiel na celku v %
1 obytná miestnosť	20	2,60
2 izby	118	15,22
3 izby	274	35,35
4 izby	151	19,48
5 a viac izieb	212	27,35
<i>Spolu</i>	<i>775</i>	<i>100</i>

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Trvale obývané byty podľa veľkosti (stav z r. 2001)

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

V bytovom fonde Záhorskej Bystrice prevažujú 3-izbové byty (35,35%), ktoré spolu so 4-izbovými (19,48 %) a 5 a viacizbovými bytmi (27,35%) tvoria 82,18% z celkového počtu bytov. Z tohto pohľadu to svedčí o veľmi dobrej úrovni bývania, ktorá je však tiež ovplyvňovaná spolunažívaním cenзовých domácností. Byty v rodinných domoch sú charakteristické väčšou výmerou v porovnaní s bytmi v obytných domoch.

Plošný štandard bytov v Záhorskej Bystrici je taktiež na veľmi dobrej úrovni. Svedčia o tom nasledujúce údaje, ktoré sme porovnávali s údajmi za okres Bratislava IV, Bratislavský kraj a Slovenskú republiku.

Plošný štandard bytov k 26.5.2001

Ukazovateľ	Záhorská Bystrica	Okres Bratislava IV	Bratislavský kraj	SR
Priemerná obytná plocha na 1 byt	77,8 m ²	47,8 m ²	51,1 m ²	56,1 m ²
Priemerná obytná plocha na osobu	29,2 m ²	18,4 m ²	19 m ²	17,6 m ²
Priemerný počet obytných miestností 8+ m ² na byt	3,73	2,9	2,95	3,21
Počet obyv./byt	2,67	2,59	2,69	3,18
Počet osôb na obytnú miestnosť 8+ m ²	0,71	0,89	0,91	0,99

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Priemerná obytná plocha na 1 byt bola v porovnaní s okresom Bratislava IV väčšia o 30 m². Plošný štandard bytov v Záhorskej Bystrici je pomerne vysoko a prekračuje okresný, krajský i celoslovenský priemer. Tento fakt je spôsobený predovšetkým vysokým podielom bytov v rodinných domoch, keď majitelia stavajú byty podľa potrieb rodiny a samozrejme tiež s ohľadom na spolunažívanie cenzových domácností resp. viac generácií. Z tohto hľadiska je to významný sociálny moment.

7 Ekonomika mestskej časti Záhorská Bystrica

7.1 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Podľa výsledkov Sčítania ľudu v roku 2001 bolo v Záhorskej Bystrici 1076 ekonomicky aktívnych obyvateľov, z toho bolo 529 žien. Z celkového počtu žien v obci bolo ekonomicky aktívnych 48,8 % a mužov 54,5 %. V okrese Bratislava bolo ekonomicky aktívnych 54 % žien a 57,5 % mužov z celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V krajskom meradle bolo z celkového počtu obyvateľov Bratislavského kraja ekonomicky aktívnych 53,1 % žien a 57,8 % mužov. Ekonomická aktivita žien aj mužov bola teda v porovnaní s okresom Bratislava IV ako aj Bratislavským krajom porovnateľná. Tento jav bol spôsobený dobrým zastúpením tejto vekovej zložky obyvateľstva v obci ako v okrese a kraji.

Tabuľka č.11

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo Záhorskej Bystrice k 26.5.2001

Pohlavie	Osoby ekonomicky aktívne					
	spolu	v %	z toho			
			na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	vypomáhajúci v rod. podniku	nezamestnaní
Muži	547	54,5	0	27	1	53
Ženy	529	48,8	50	47	4	27
Spolu	1 076	51,6	50	74	5	80

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Z celkového počtu 2086 obyvateľov bolo 51,58 % obyvateľov ekonomicky aktívnych. Za prácou mimo obec bydliska odchádzalo z obce 614 ekonomicky aktívnych osôb t.j. 29,43 %. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo bolo zapojené do odvetví národného hospodárstva nasledovne:

Podľa výsledkov sčítania najviac obyvateľov Záhorskej Bystrice pracovalo v nasledovných odvetviach hospodárstva: veľkoobchod a maloobchod, oprava mot. vozidiel a spotrebného tovaru; verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie; priemyselná výroba; nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj. Z hľadiska podielu odchádzajúcich za prácou mimo obec, najviac obyvateľov odchádzalo z obce za prácou

v oblasti veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a spotrebného tovaru. Vysoký podiel odchádzajúcich za prácou mimo obec mali aj odvetvia nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj; priemyselná výroba; verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie.

Tabuľka č.12

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo Záhorskej Bystrice podľa odvetví národného hospodárstva v roku 2001

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby				
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania	Perc. podiel EA odchádzajúcich do zamestnania
Pol'nohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	10	9	19	2	10,52
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	3	1	4	4	100,00
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	-	-	-	-	-
Priemyselná výroba	51	24	75	61	81,33
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	8	2	10	10	100,00
Stavebníctvo	26	9	35	22	62,86
Veľkoobchod a maloobchod, oprava mot. vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	75	83	158	115	72,78
Hotely a reštaurácie	14	31	45	28	62,22
Doprava, skladovanie a spoje	27	32	59	46	77,96
Peňažníctvo a poisťovníctvo	12	29	41	36	87,80
Nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	37	37	74	64	86,48
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	40	37	77	53	68,83
Školstvo	22	41	63	33	52,38
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	15	32	47	37	78,72
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	19	26	45	31	68,88
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	1	1	1	1	100
EA bez udania odvetví	187	136	323	71	21,98
Spolu	547	529	1076	614	57,06

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Celkový počet osôb odchádzajúcich za prácou mimo obec bol podľa výsledkov sčítania 57,06%. Záhorská Bystrica aj napriek existujúcim pomerne priaznivým podmienkam pre prácu, nedokázala vytvoriť dostatok pracovných príležitostí najmä v odvetviach vyžadujúcich vyšší stupeň vzdelania. V dôsledku toho, značná časť obyvateľov odchádza za prácou najmä do ostatných častí Bratislavy.

Prakticky iba nasledovné odvetvia hospodárstva vytvárajú pre obyvateľov obce dostatok pracovných príležitostí: veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru; verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie; priemyselná výroba.

Pri porovnaní s okresom Bratislava IV, Záhorská Bystrica kopíruje okresný priemer. Na krajskej úrovni je zrejmé, že podiel obyvateľov v primárnom sektore a sekundárnom je mierne vyšší, zatiaľ čo podiel v terciárnom sektore dosahuje krajský priemer.

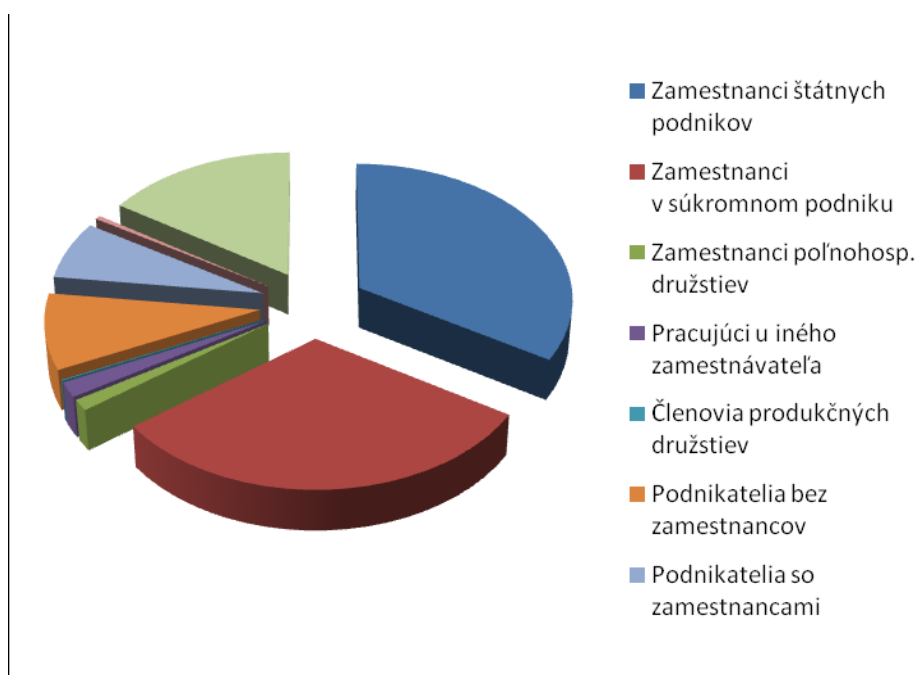
Podľa spoločenských skupín sa ekonomicky aktívne obyvateľstvo Záhorskej Bystrice členilo nasledovne:

Tabuľka č.13

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa spoločenských skupín r. 2001

Spoločenská skupina	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo					
	Záhorská Bystrica		Okres Bratislava IV		Bratislavský kraj	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Zamestnanci štátnych podnikov	363	33,74	21 147	40,84	125 781	38
Zamestnanci v súkromnom podniku	334	31,04	15 944	30,79	103 312	31,2
Zamestnanci poľnohosp. družstiev	14	1,30	264	0,51	4 158	1,3
Pracujúci u iného zamestnávateľa	19	1,76	1 082	2,09	6 227	1,9
Členovia produkčných družstiev	1	0,2	33	0,06	336	0,1
Podnikatelia bez zamestnancov	97	9,01	3 489	6,74	21 477	6,5
Podnikatelia so zamestnancami	74	6,88	2 051	3,96	12 461	3,8
Vypomáhajúci v rodinnom podniku	5	0,46	58	0,11	365	0,1
Ostatní a nezistení	169	15,70	7 710	14,89	57 187	17,3
Spolu	1076	100	51 778	100	331 354	100,0

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2003 (SODB 2001)

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa spoločenských skupín r. 2001

Podľa výsledkov sčítania najväčšia časť až 35,1 % obyvateľov obce pracovalo v súkromnom sektore, najmä v odvetviach priemyselná výroba a veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru. Podnikatelia bez zamestnancov ako aj so zamestnancami tvorili spolu 10,4 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce.

V štátnom sektore pracovalo 31,0 % obyvateľov obce. V prevažnej miere išlo o zamestnancov v službách verejnej správy.

Pri porovnaní s okresom Malacky a Bratislavským krajom môžeme konštatovať, že viac obyvateľov pracovalo v súkromnom sektore a mierne viac aj v poľnohospodárskych družstvách.

7.2 Nezamestnanosť obyvateľstva

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. V Záhorskej Bystrici bolo k 31.12.2009 evidovaných 6 uchádzačov o zamestnanie, z toho boli 4 ženy

a 1 muž, čo poukazuje na veľmi nízku mieru nezamestnanosti. Väčšina evidovaných nezamestnaných bola vo veku nad 50 rokov.

Tabuľka č.14

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie (ďalej len UoZ) podľa doby evidencie

stav ku dňu:	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005	31.12.2004
0 - 6 mesiacov	0	20	17	19	15	13
7 - 12 mesiacov	0	2	7	2	1	2
13 - 18 mesiacov	0	1	0	0	0	3
19 - 24 mesiacov	0	1	2	1	1	1
nad 24 mesiacov	6	4	2	2	1	3
Spolu:	6	28	28	24	18	22

Zdroj údajov: UPSVAR, 2008

Tabuľka č.15

Uchádzači o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní

stav ku dňu:	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2007	31.12. 2006	31.12. 2005	31.12. 2004
1 - zákonodarní, vedúci a riadiaci pracovníci	0	3	3	0	0	4
2 - vedeckí a odborní pracovníci	1	3	3	0	3	0
3 - technickí, zdravotníckí a pedagogickí pracovníci	0	3	7	8	2	3
4 - nižší administratívni pracovníci	0	1	1	1	1	3
5 - prevádzkoví pracovníci v službách a obchode	2	2	1	0	4	3
6 - kvalifikovaní robotníci v poľnohospodárstve	0	1	1	1	0	0
7 - remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia	3	2	1	0	1	2
8 - obsluha strojov a zariadení	0	2	0	0	3	0
9 - pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	0	1	1	1	2	3
A - osoby bez pracovného zaradenia	0	10	10	13	2	4
Spolu:	6	28	28	24	18	22

Zdroj údajov: UPSVAR, 2008

Tabuľka č.16

**Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa najvyššieho ukončeného stupňa
vzdelania**

stav ku dňu:	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005	31.12.2004
základné	2	2	1	3	0	4
vyučenie	1	9	6	3	10	8
maturita	3	11	14	16	5	9
vysokoškolské	0	6	7	2	3	1
Spolu:	6	28	28	24	18	22

Prameň: UPSVAR, 2008

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšia je skupina s maturitným vzdelaním. Zrejme nedostatok skúseností a praxe predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce.

Tabuľka č.17

Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa veku

stav ku dňu:	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005	31.12.2004
15-24 rokov	0	1	3	3	1	1
25-34 rokov	0	7	9	7	4	10
35-49 rokov	1	10	7	9	9	5
50 rokov a viac	5	10	9	5	4	6
	6	28	28	24	18	22

8 TRADÍCIE

8.1 Poľnohospodárska výroba

Priaznivé pôdne a klimatické podmienky, umožňovali už oddávna obyvateľom Záhorskej Bystrice, venovať sa poľnohospodárskej produkcii. Preto s poľnohospodárstvom stalo hlavným zdrojom obživy obyvateľov tejto obce. Dostatok pastvín zas umožňovala chov hovädzieho dobytku a koní. V tradičnom hospodárení patrilo dôležité miesto aj pestovaniu zeleniny. Tradície zelinárstva dokladajú písomné pramene už od 18. storočia. Zo záhradkárskeho spôsobu pestovania sa postupne prechádza na spôsob pestovania na veľkých plochách – poliach. Vzrast zelinárstva bol podporovaný zvyšujúcim sa dopytom a možnosťami odpredať v blízkych mestách. Význam poľnohospodárstva vzrástol najmä v období hospodárskej krízy, keď pestovanie plodín, zeleniny a chov hovädzieho dobytku znamenalo možnosť pokrytia základných životných potrieb obyvateľov. V období súkromného hospodárenia roľníci ovplyvňovali poľnohospodársku produkciu viaceré faktory: rozsah osevných plôch, vlastníctvo pôdy a najmä skladba a bonita pôdy. Pestovali sa plodiny, ktoré mali najvhodnejšie podmienky. V prvom rade to boli obilniny, kukurica, zemiaky. Na najúrodnejšej pôde sa sadila zelenina, najmä kapusta, uhorky a koreňová zelenina. Pre chov hospodárskych zvierat bolo dôležité pestovanie krmovín, hlavne d'ateliny, lucerny a tiež krmnej repy. Produkcia ovocia nebola významná a neprekračovala potreby bežného konzumu obyvateľov. Svahy chotára Záhorskej Bystrice poskytovali vhodné podmienky na pestovanie viniča najmä pre vlastnú potrebu.

Stroje pre poľnohospodársku výrobu sa v obci začali používať pomerne skoro – už v prvých desaťročiach 20. storočia. Umožnili to najmä príjmy z pestovania zeleniny.

8.2 Domáca výroba a remeslá

Ľudová výroba nepatrila medzi významné zdroje obživy obyvateľov. Prevažne bola ekonomickým doplnkom malých a stredných hospodárstiev, roľníkov a kovorolníkov. Ľudia si často sami zabezpečovali potrebné predmety a služby, ktoré boli ináč pre nich finančne ťažko dostupné. Podľa miestnej kroniky v 20. až 30. rokoch 20. storočia boli v dedine trinásť živnostníci, ktorí mali obchod s miešaným tovarom, dvaja pekári, štyria kolári päť kováčov, štyria mäsiari, štyria obuvníci, piati krajčíri, dvaja sedlári, traja stolári, dvaja tesári, traja murári, jeden zámočník, jeden klobučník, jeden holič a deväť krčmárov. Takmer všetky jednoduché predmety a opravy si dokázal každý urobiť sám.

8.3 Ľudové stavitel'stvo a bývanie

Dominantnú úlohu v ľudovom stavitel'stve zohrali Malé Karpat, ktoré vytvorili prirodzenú hranicu. Nové prvky tak prenikali predovšetkým zásluhou kontaktu obyvateľ'stva so susednými oblasťami (Rakúsko, Morava) a s blízkymi mestskými aglomeráciami (Viedeň, Bratislava). Lesy poskytovali pomerne bohaté zdroje stavebného materiálu, najmä vápenca. Na západnej strane pohoria sa vytvorili podmienky na rozšírenie domácej výroby vápna, ktorá bola na tomto území známa už od stredoveku. Bridlica sa ťažila v okolí Marianky. Okolie Jablonice zas poskytovalo zdroje zlepenčov a pieskovcov. Malé Karpaty poskytovali z početných kameňolomov dostatok kameňa a štrku na stavebné účely.

Záhorská Bystrica patrí k obciam s cestnou radovou zástavbou, v ktorej po oboch stranách cesty stoja v rade domy obrátené štítmi do ulice.

8.4 Tradičná duchovná kultúra

V súčasnosti sa výročné zvyky spájajú prevažne s cirkevnými sviatkami. Pôvodne však tieto obyčaje úzko súviseli so životom a prácou človeka, roľníka. Sprevádzali život ľudí počas celého roka, pretože boli presvedčení, že ich dodržiavaním sa zlepší prospech hospodár'stva, bude dobrá úroda, úspešný chov hospodár'ských zvierat, zabezpečí sa ochrana pred zlým pôsobením nepriaznivých živlov, ako aj zdravie pre členov rodiny. Keďže práca roľníka bola úzko spätá s kolobehom života v prírode, ktorý závisel od slnka, sústred'ovali sa aj tieto zvyky hlavne okolo zimného a letného slnovratu, jarnej a jesennej rovnodennosti.

Zimný zvykoslovný cyklus sa začínal sviatkom Všetkých svätých. Tradičné zvyky pokračovali na Martina, Mikuláša, Luciu a pokračovali Vianočnými sviatkami. Na Nový rok pokračovali zvykoslovné úkony a pokračovali sviatkom Troch kráľov, Hromnicami a na Blažeja. Tradične najveselším obdobím roka boli fašiangy, ktoré boli bohaté na rôzne tradície.

Hlavná časť jarých zvykov sa viaže na obdobie Veľkej noci. Z ďalších jarých sviatkov je to napríklad stávanie Mája. Štyridsať dní po Veľkej noci boli svätodušné sviatky. V pondelok chodila procesia na púť do Marianky.

Dedinské hody bývali v obci v dvoch termínoch. Na Petra a Pavla to boli malé hody a v prvú septembrovú nedeľu zasa veľké hody.

8.5 Spoločenský život

Kultúrnu a osvetovú činnosť v obci zabezpečovala v minulosti najmä škola, resp. jej učitelia a rôzne spolky. V obci od roku 1919 pôsobilo ochotnícke divadlo, v roku 1935 tu bola založená Matica slovenská ktorá organizovala rôzne spoločenské podujatia. Významným spolkom je Bystrická dychová hudba, ktorá bola založená v roku 1945 a funguje dodnes. Kapela pravidelne hráva na spoločenských a kultúrnych podujatiach v MČ Bratislava – Záhorská Bystrica.

V roku 1879 v Záhorskej Bystrici ako v jednej z prvých obcí na Záhorí vznikol dobrovoľný hasičský zbor. Počas svojho pôsobenia získal DHZ mnohé ocenenia a vyznamenania. Svojimi zásahmi pomáhal ochrániť majetok a zdravie obyvateľov Záhorskej Bystrice. Táto organizácia funguje doposiaľ a okrem samotnej hasičskej činnosti sa venuje aj preventívno-výchovnej činnosti.

Na tradíciu spoločných poľovačiek už z prvej polovice 20teho storočia nadviazala Poľovnícka spoločnosť. Táto si v roku 1959 prenajala poľovný revír ktorý mal viac ako dvetisíc hektárov. V súčasnosti má poľovný revír rozlohu iba 1.150 ha. Poľovnícke združenie venuje aj kultúrno-osvetovej činnosti.

9 INFRAŠTRUKTÚRA

9.1 Dopravná infraštruktúra

Mestská časť Bratislava – Záhorská Bystrica tvorí severozápadnú časť hlavného mesta Bratislavy. Dopravne je vymedzená z južnej strany v smere od mestskej časti Lamač križovatkou štátnych ciest I/2 a II/505 a križovaním s diaľnicou D2. Štátna cesta II/505 je prístupovou cestou i zo západnej strany a spája mestskú časť s mestskou časťou Devínska Nová Ves. Štátna cesta I/2 je hlavnou dopravnou tepnou prechádzajúcou cez zastavané územie mestskej časti a prepája mestskú časť s mestom Stupava. Na štátnu cestu I/2 nadväzuje štátna cesta III/00243, ktorá dopravne prepája územie Záhorskej Bystrice s obcou Marianka.

Dopravná obsluha zastavaného územia je zabezpečovaná sieťou miestnych komunikácií I. – III. triedy a účelovými komunikáciami vo vlastníctve mestskej časti alebo súkromných združení, právnických a fyzických osôb. Špecifickú komunikáciu tvorí ul. Pri Vápenickom potoku, ktorá je účelovou komunikáciou vo vlastníctve bratislavského samosprávneho kraja.

Miestne komunikácie I. a II. triedy sú vo vlastníctve a správe hlavného mesta SR Bratislavy a správu miestnych komunikácií III. triedy vykonáva mestská časť. Miestne komunikácie III. triedy tvoria sieť v dĺžke cca 4,6 km, osobitú časť tvoria účelové komunikácie, ktoré dopravne sprístupňujú nové lokality (Strmé víšky, Tešedíkova ul., Vlkovky,...).

V rámci územného plánu hl. m. SR Bratislavy je na hranici územia s k. ú. Stupava a s k. ú. Marianka navrhnutý dopravný nultý okruh Bratislavy, dnes projektovaný ako diaľničný úsek D4, ktorý bude tvoriť obchvat Bratislavy. Časť tohto obchvatu je v súčasnosti vo výstavbe, a to úsek križovania nultého okruhu so štátnou cestou II/505 a s diaľnicou D2 po napojenie so štátnou cestou I/2. V južnej časti územia Záhorskej Bystrice hraničiaceho s k. ú. Lamač je uvažovaný dopravný polokruh spájajúci túto časť Bratislavy s Galvaniho ul. (Trnávka). Oba okruhy majú byť vedené cez masív Malých Karpát a majú slúžiť na zlepšenie dopravnej situácie v tranzitnej ale i v mestskej doprave na území hlavného mesta.

9.2 Technická infraštruktúra

Mestská časť Bratislava – Záhorská Bystrica má v zastavanom území obce vybudovanú kompletnú technickú infraštruktúru (vodovody, splaškovú a dažďovú kanalizáciu, plynovody a rozvody VN a NN). Verejné vodovody a časť splaškovej kanalizácie je vo vlastníctve

bratislavskej vodárenskej spoločnosti, časť splaškovej kanalizácie je vo vlastníctve mestskej časti. Splašková voda je odvádzaná do ČOV Devínska Nová Ves, ktorá je vo vlastníctve BVS a.s. Plynovody sú vo vlastníctve slovenského plynárenského priemyslu a rozvody VN a NN sú vo vlastníctve západoslovenskej energetiky. Dažďová kanalizácia tvorí súčasť komunikácií a je vo vlastníctve majiteľov predmetných komunikácií. Dažďová voda je odvádzaná do prirodzených recipientov - vodných tokov (v správe Povodia Moravy št. podnik) s následným zaústením do toku Mláky.

9.3 Vybavenie obce

8.2.1 Školstvo

V oblasti školstva a predškolskej prípravy je obec vybavená – Materským centrom, a plne organizovanou Základnou školou s dvojstupňovou výučbou 1.- 9.ročník a Materskou školou.

Materská škola

V súčasnosti obec prevádzkuje 1 zariadenie materskej školy. V školskom roku 2007/2008 je v materskej škole zapísaných **105 detí**, ktoré sú umiestnené v **4 triedach**.

Materská škola každý mesiac pre deti zabezpečuje množstvo zaujímavých aktivít priamo v MŠ:

- ◆ krúžky v spolupráci so ZUŠ (platené rodičmi v popoludňajších hodinách: výtvarný, spevácky, baletná príprava, tanečná príprava, biblický krúžok, teória hudby),
- ◆ sezónne športové aktivity (platené rodičmi): plávanie, korčuľovanie, škola v prírode,
- ◆ oboznamovanie s anglickým jazykom (platené rodičmi),
- ◆ kultúrne aktivity, návšteva galérií, výstav, divadelné predstavenia priamo v divadlách, návšteva divadelných predstavení priamo v škôlke.

V roku 2003 vzniklo ako iniciatíva rodičov detí v Materskej škole združenie **Bystrický svet najmenších**. Jeho členmi sú dnes niektorí rodičia detí, ktoré navštevujú materskú školu, zamestnanci školy a obyvatelia Záhorskej Bystrice.

Združenie BSN od svojho začiatku hradí náklady spojené s organizáciou a návštevou kultúrnych a spoločenských akcií detí, nakupuje vybavenie a zariadenie pre materskú školu, ako aj pracovné pomôcky, hračky a knihy pre deti navštevujúce materskú školu. Finančne tiež prispieva na prevádzkové a administratívne náklady materskej školy. V posledných dvoch rokoch sa významne podieľalo na rekonštrukcii toaliet na Základnej škole, rekonštrukcii priestorov v Materskej škole, ako aj na kompletnom prebudovaní hygienických zariadení v telocvični a v jedálni základnej školy.

Bystrickému svetu najmenších sa podarilo postaviť pri materskej škole dve detské ihriská, zveľadiť areál základnej a materskej školy, postaviť a prebudovať v spolupráci s miestnym úradom a sponzormi športoviská – bežeckú dráhu s doskočiskom, basketbalové a futbalové ihrisko. Veľkou pýchou je pre celý areál prírodné klzisko, ktoré je zatiaľ najväčšou akciou.

V rámci starostlivosti pre deti v predškolskom veku sa tu taktiež nachádza **Materské centrum sestry Zdenky** so širokou škálou aktivít pre mamičky, ockov a ich ratolesti.

Základná škola

V mestskej časti, v krásnom prírodnom prostredí sa nachádza Základná škola s deväť ročnou školskou dochádzkou s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2007/2008 Základnú školu navštevuje 234 žiakov. Výučba je realizovaná v dvoch stupňoch v 12 triedach s 24 pedagogickými pracovníkmi. V prepočte celkového počtu žiakov na 1000 obyvateľov obce v súčasnosti pripadá 73 žiakov v Základnej škole. V roku 2004 sa základná škola spojila s materskou školou.

Škola taktiež poskytuje široké spektrum voľno časových aktivít vo viac ako 13 záujmových krúžkoch. Medzi najzaujímavejšie patria tanečný, športový, žurnalistický, historický, keramický, literárny, informatický a astronomický krúžok. Okrem toho si žiaci môžu svoje jazykové vedomosti rozširovať v popoludňajšej výučbe cudzích jazykov. Vytvorili sa podmienky na zmysluplné trávenie voľného času vo viacerých záujmových útvaroch na našej škole, prípadne deti môžu rozvíjať svoj talent vo výtvarnom, hudobnom a tento rok aj tanečnom odbore Základnej umeleckej školy, ktorá má detašované pracovisko v budove školy.

Na zveľadňovaní školy, ako aj jeho okolia sa priebežne pracuje. Okrem rekonštrukčných prác sa v poslednom školskom roku dobudovalo basketbalové a futbalové ihrisko, doskočisko, ihrisko na floorbal – malé futbalové ihrisko a otvorila sa nová školská knižnica.

Zapojenie školy do projektov

škola je zapojená do nasledovných projektov:

- ◆ Infovek
- ◆ Strom života
- ◆ Mliečna liga
- ◆ Škola podporujúca zdravie
- ◆ Enviroprojekty
- ◆ Otvorená škola
- ◆ Projekt EU „Aby deti vedeli...“
- ◆ Správaj sa normálne
- ◆ Ľudia v ohrození
- ◆ Detský čin roka
- ◆ Európsky sociálny fond - Fyzika okolo nás
- ◆ Čistá škola
- ◆ Otvorená škola

Okrem projektov vedenie školy v spolupráci s občianskymi združeniami a rodičmi pravidelne organizuje rôzne tematické akcie ako pre deti, tak aj pre dospelých. Oblíbený je najmä jesenný jarmok, šarkaniáda a športové turnaje.

Graf č.7

Zdroj: štatistické údaje základnej školy

9.3.2 Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť v mestskej časti je poskytovaná obecným zdravotným strediskom a niekoľkými zdravotníckymi zariadeniami. Nachádza sa tu neštátna zdravotnícka ambulancia pre dospelých, neštátna stomatologická ambulancia. V obci sa taktiež nachádza lekárň a zubné laboratórium. ambulanciu praktického lekára pre deti a dorast t. č. dočasne zabezpečuje pediatrička v ZS Lamač, po administratívnom schválení zmeny rajonizácie zdravotného obvodu na VÚC bude ordinovať pediater v ZS Záhorská Bystrica.

V budúcnosti pri náraste obyvateľov mestskej časti podporí MČ zriadenie odborných ambulancií, ako napr. kardiologickej ambulancie a ambulancie očného lekára.

9.3.3 Sociálna vybavenosť

Klub dôchodcov má v tejto mestskej dlhoročnú tradíciu. Organizuje predovšetkým voľný program pre dôchodcov. Založený bol v roku 1988 a má vyše 300 členov.

Opatrovateľskú službu zabezpečuje MČ prostredníctvom n.o. Venia - vľúdnosť, ktorá zabezpečuje opatrovanie zdravotne odkázaných občanov a podľa potreby zamestnáva na vykonávanie tejto služby opatrovateľky z mestskej časti.

Miestny úrad spolupracuje s **Miestnym spolkom Slovenského červeného kríža** pri organizovaní pravidelných bezpríspevkových odberoch krvi a prispieva z rozpočtu na ich činnosť. Spoluorganizuje pre záujemcov – občanov Záhorskej Bystrice jednodňové kurzy prvej pomoci. V spolupráci s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva mestská časť organizuje pre občanov bezplatné vyšetrenia v rámci projektu „Zdravé mesto“.

9.3.4 Neziskový sektor - Občianske združenia

V mestskej časti aktívne pôsobí niekoľko občianskych združení. Z najdôležitejších sú to:

Rodičovské združenie pri ZŠ Hargašova - RZH

Ako nástupca bývalého ZRPŠ vzniklo v roku 2003 Občianske združenie - Rodičovské združenie pri ZŠ Hargašova, v ktorom sú zástupcovia jednotlivých tried – dôvernici a zástupcovia zamestnancov a vedenia školy.

Združenie ako dobrovoľná organizácia má za cieľ podporovať výchovno-vzdelávací proces v základnej škole. Združenie si predsavzalo finančne pomáhať tam, kde pedagógovia cítia

potrebu skvalitnenia vyučovacieho procesu nákupom pomôcok, kníh, vyučovacích programov pre počítače, cien do súťaží, financovaním akcií jednotlivých tried, športového vyžitia žiakov alebo doplnkového vybavenia špeciálnych učební a tried.

Aktivity RZH sú financované formou príspevkov a darov rodičov, darov sponzorov, v roku 2006 aj z 2% z dane z príjmov. Združenie každoročne odsúhlasuje výšku príspevku na dieťa.

Bystrický svet najmenších

V roku 2003 vzniklo ako iniciatíva rodičov detí v Materskej škole. Jeho členmi sú dnes niektorí rodičia detí, ktoré navštevujú materskú školu, zamestnanci školy a obyvatelia Záhorskej Bystrice.

Združenie BSN od svojho začiatku hradí náklady spojené s organizáciou a návštevou kultúrnych a spoločenských akcií detí, nakupuje vybavenie a zariadenie pre materskú školu, ako aj pracovné pomôcky, hračky a knihy pre deti navštevujúce materskú školu. Finančne tiež prispieva na prevádzkové a administratívne náklady materskej školy. V posledných dvoch rokoch sa významne podieľalo na rekonštrukcii toaliet na Základnej škole, rekonštrukcii priestorov v Materskej škole, ako aj na kompletnom prebudovaní hygienických zariadení v telocvični a v jedálni základnej školy.

Bystrickému svetu najmenších sa podarilo postaviť pri materskej škole dve detské ihriská, zveľadiť areál základnej a materskej školy, postaviť a prebudovať v spolupráci s miestnym úradom a sponzormi športoviská – bežeckú dráhu s doskočiskom, basketbalové a futbalové ihrisko. Veľkou pýchou je pre celý areál prírodné klzisko, ktoré je zatiaľ ich najväčšou akciou.

OZ Hlas Nádeje

Prevádzkuje Materské centrum bl. sestry Zdenky a detské ihrisko.

OZ Zamatové kladivo

Cieľom združenia je ochrana, podpora, propagácia tradičnej umeleckej výroby - kováčstva a vzdelávania v tejto oblasti. Sídlo spolku je v Ľudovom dome na Námestí sv. Floriánka v Záhorskej Bystrici, kde plánuje prevádzkovať dielňu umeleckého kováčstva.

Tanečné štúdio Chasa

Je nezávislým, dobrovoľným občianskym združením, ktoré vzniklo za účelom výskumu, uchovávaní, rozvíjania a šírenia tradičného ľudového umenia na Slovensku. Jeho poslaním

je viesť mládež k spoznávaníu a osvojovaniu slovenskej tradičnej kultúry ako aj kultúry iných národov a národností a to najmä v oblasti tanca, spevu, hry na hudobné nástroje a tradičných umeleckých remesiel.

Spevácky zbor Bystričan

Spevácky zbor vznikol v roku 1991 pri Miestnom odbore Matice slovenskej v Záhorskej Bystrici. Nadväzuje na tradície zborov v obci, orientuje sa na ľudové piesne zo Záhoria, ale aj ostatných častí Slovenska. Má zloženie miešaného zboru a mužský zbor. Zbor spieva ľudové, národné, hymnické a vlastenecké piesne a sústreďuje sa aj na chrámové skladby. Vyhľadáva súčinnosť s ostatnými zbormi.

Občianske združenie Falko

Naše OZ sa hlavne venuje prevenčnej činnosti drogovej závislosti. Zabezpečuje prevenčnú činnosť pre abstinujúcich závislých, rodinných príslušníkov, voľnú tribúnu, besedy a všeobecne prospešné služby v boji proti drogám. Venuje sa záujmovej činnosti – fotoklub.

9.3.5 Kultúra

Od roku 1999 sa úspešne rozvíja spolupráca s juhomoravskou družobnou obcou Brumovice. Realizujú sa spoločne stretávanie spolkov a organizácií z oboch obcí (poľovníci, hasič, futbalisti, spevokoly).

Počas celého roka množstvo tradičných kultúrno-spoločenských akcií. V Záhorskej Bystrici sa nachádza samostatné účelové zariadenie, poskytujúce kultúrno-spoločenské vyžitie – **Spoločenský dom**. Obecná knižnica momentálne nie je funkčná.

Ľudový dom

V roku 2008 mestská časť dokončila realizáciu projektu „Ľudový dom s remeselným dvorom Záhorská Bystrica“, ktorého cieľom bolo **vybudovať dom s dominantnými prvkami ľudovej architektúry**. Vytvorila sa **dielňa pre umeleckého kováča**, tzv. **tvorivé dielne** a takisto aj **pamätná izba** s exponátmi ľudových nástrojov a predmetov ako aj rôzne dokumentácie na priblíženie histórie a spôsobu života v Záhorskej Bystrici.

Realizáciou projektu sa vytvoril priestor pre rozvoj spoločenského a kultúrneho života. Ľudový dom sa stal atraktívnym miestom pre obyvateľov, ako aj návštevníkov Záhorskej Bystrice.

Vo vybudovaných priestoroch sa rozvíja umelecká činnosť, realizujú sa pravidelné kreatívne aktivity, ako aj príležitostné tvorivé dielne. Tieto priestory slúžia na prezentáciu ľudového umenia, jeho tvorby, ako aj priestor pre jeho výučbu. Vybudovaním a prevádzkou ľudového domu sa zvýšila atraktivita Mestskej časti.

Medzi najatraktívnejšie tradičné kultúrno-spoločenské akcie patria:

♦ **Bystrické hody**

Bystrické hody sa vyznačujú bohatým programom pre deti, mládež aj dospelých. Pravidelne sa na nich organizujú rôzne atrakcie, športové súťaže, kultúrne predstavenia a tanečná zábava a sprievodné programy pre deti.

♦ **S Bystričanma pri muzice 2008**

Miestny úrad MČ Bratislava – Záhorská Bystrica organizuje každý rok folklórny festival „S Bystričanma pri muzice“. Festival je spojený s tematickými výstavami a vystúpeniami folklórnych súborov. Zaujímavosťou festivalu je Remeselný jarmok, kde návštevníci môžu vidieť ukážky tradičných remesiel ako napr.: rezbárstvo, keramika, drotárstvo, košíkarstvo, šperkárstvo, výroba vína a iné a môžu si zakúpiť niektoré z množstva ponúkaných výrobkov.

9.3.6 Obchody a služby

Maloobchodná sieť

V mestskej časti sa nachádza iba malý počet maloobchodných prevádzok. Absentuje prevádzka mäsiarstva. Kapacita ostatných prevádzok nie je dostatočná.

S jestvujúcich prevádzok sú to najmä: predajňa potravín, predajňa potravín – večierka, 2 trafiky – noviny časopisy, tabak, ovocie – zelenina, dve predajne so zmiešaným tovarom – papier, domáce potreby.

Reštauračné služby

V rámci zastavaného územia obce súčasnú vybavenosť verejného stravovania tvorí 7 prevádzok v zastúpení 2 pohostinstiev, 4 reštaurácií a dvoch pizzérií. Zariadenia sú na

území obce pomerne rovnomerne rozložené. V mestskej časti sa nachádza pohostinstvo U Iváka situované na Námestí sv.Petra a Pavla a pohostinstvo U Šrámka na Tešedíkovej ulici. Na Námestí Rodiny sa nachádza pizzéria La Piazza a reštaurácia Corona. Na ulici Čsl. Tankistov je situovaná reštaurácia Kohútik, na Strmom vršku reštaurácia Pri Kaplnke a na Pútnickej ulici reštaurácia U Muchu. Pizzeria Pohoda je na Bratislavskej ulici. Mimo zastavaného územia je známy aj Poľný mlyn.

Služby

Oblasť služieb je v obci zastúpená prevádzkami poskytujúcimi ťažiskovo služby pre stavebníctvo. Ide predovšetkým o výrobu betónových zmesí, garážových brán a pohonov, predaj strešnej krytiny a iné. Zastúpenie majú aj autoservisné služby, predaj automobilov a elektroinštalačné služby.

Z osobných služieb obyvateľstvu sú v mestskej časti zriadené prevádzky holičstva a kaderníctva, kozmetiky, manikúry a pedikúry, masážneho salónu. V Záhorskej Bystrici poskytuje sa nachádza krematórium ktoré prevádzkuje Pohrebníctvo mesta Bratislavy - Marianum. Finančné služby sú v obci zabezpečované Slovenskou poštou a.s. a Slovenskou sporiteľňou. Vo všeobecnosti sú prevádzky služieb zriadené prevažne v rámci existujúceho domového fondu, ide najmä o priestorovo a plošne malokapacitné zariadenia, ktoré v zásade nemajú negatívny vplyv na kvalitu obytného prostredia. Z hľadiska minimálneho štandardu vybavenosti je obec dostatočne vybavená.

9.3.7 Cestovný ruch

Záhorská Bystrica má všetky predpoklady na to, aby sa stala prítiažlivým miestom turisticko – rekreačnej návštevnosti. Cez mestskú časť prechádza známa **cyklotrasa Záhorie**. Trasa vedie od Devína cez Zohor, Malacky, Šaštín – Stráže, Holíč a Skalicu do Senice a ponúka množstvo zaujímavostí tohto regiónu.

Oblíbenou destináciou pre turistov je **Malý Slavín**, ktorý sa nachádza približne v polovici lesnej cesty medzi Račou a Mariankou. Tento názov vznikol spontánne až v polovici 80. rokov, napriek tomu, že už od konca vojny stojí tento pomníček na mieste posledného odpočinku dvoch sovietskych vojakov uprostred malokarpatských lesov.

V Záhorskej Bystrici pôsobí aj cestovná kancelária a športové oddiely. TJ Záhorská Bystrica sa venuje TJ Karpatia sa venuje jazdectvu a TJ Záhorák prevádzkuje tenisové kurty. Poľovnícke združenie ZB prevádzkuje strelnicu na asfaltové terče. V mestskej časti Záhorská Bystrica je veľký potenciál pre cestovný ruch. Poskytuje veľa možností športového vyžitia

(tenis, squash, golf, fitness, turistika...), nachádza sa tu aj známe športové centrum Fajn club v areáli TV Markíza. Ubytovacie kapacity sú nie sú v súčasnosti vyhovujúce.

9.4 Životné prostredie

9.4.1 Odpadové hospodárstvo

V mestskej časti Záhorská Bystrica funguje separovaný zber odpadu. Obyvatelia môžu svoj odpad individuálne vyviezť na eko - zberný dvor, kde sa odpad separuje a postupne odváža zmluvnými spoločnosťami.

Zberný dvor – Eko centrum Záhorská Bystrica

Činnosť zberného dvora sa riadi pri zbere odpadu týmito pravidlami:

A) bezplatný zber odpadu od obyvateľov Záhorskej Bystrice

Na základe poukazu vydaného Miestnym úradom môžu obyvatelia Záhorskej Bystrice bezplatne odovzdať do zberného dvora tento odpad v objeme do 100kg ročne:

• Drobný stavebný odpad	odpad z drobných stavebných úprav
• Veľkorozmerný odpad	rozobratý nábytok, dosky v dĺžke max. 2m a šírke 1m
• Pneumatiky	len z osobných automobilov
• Sklo	z okien, fľaše (nie autosklo a lepené sklo)
• Biologicky rozložiteľný odpad	lístie, tráva, burina, konáre zo stromov.

Pri odovzdaní odpadu nad 100kg sa uhrádza poplatok za skládku.

B) zber a výkup odpadu od občanov a aj podnikateľských subjektov

Bezodplatne sa odoberá:

Elektrošrot - chladničky, práčky, televízory, počítače, elektronáradie-

Vykupujú sa nasledovné komodity:

Akubaterie, kovový odpad a farebné kovy, papier.

II. Rozvojová stratégia

10 CIELE A PRIORITY MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – ZÁHORSKÁ BYSTRICA

Táto časť definuje oblasti rozvoja ktoré sú z pohľadu mestskej časti prioritnými. V každej oblasti je definovaná vízia, ktorá určuje smer rozvoja danej oblasti, prípadne aj smery v ktorých MČ rozvoj v danej oblasti neplánuje.

Na to, aby MČ do roku 2016 naplnila svoju víziu, je definovaných deväť rozvojových oblastí. Každá oblasť má svoju víziu, ktorá je bližšie vysvetlená v jej popise. Vo všetkých opatreniach sú definované základné ciele, ako aj konkrétne zámery. Tam, kde to bolo možné, je definovaná ich časová a finančná náročnosť, zodpovednosť za realizáciu a priorita ich realizácie.

Rozvojové oblasti

- Hospodárstvo a ekonomika (lesníctvo, poľnohospodárstvo)
- Technická infraštruktúra
- Životné prostredie
- Školstvo, sociálne služby, zdravotníctvo
- Cestovný ruch a cezhraničná spolupráca
- Šport a kultúra
- Regionálny rozvoj
- Občianska infraštruktúra
- Informatizácia spoločnosti

V jednotlivých zámeroch je účasť Mestskej časti pri realizácii jednotlivých zámerov definovaná nasledovne:

Účasť Mestskej časti:

- A)** Mestská časť Bratislava - Záhorská Bystrica bude realizátorom (investorom, žiadateľom o podporu)
- B)** Mestská časť Bratislava - Záhorská Bystrica bude aktívnym spoluúčastníkom realizácie /prípravy zámeru
- C)** Mestská časť Bratislava – Záhorská bystrica bude poskytovať súčinnosť pri realizácii zámeru
- D)** Mestská časť Bratislava - Záhorská Bystrica bude iniciátorom (garantom)

Realizácia jednotlivých zámerov, ako aj plánovanie finančných prostriedkov na ich realizáciu sa bude riadiť ich prioritou. Priority pre jednotlivé zábery sú definované nasledovne:

Priorita:

- I.** Zámer sa v období platnosti PHSR bude realizovať
- II.** Zámer sa v prípade nedostatku finančných prostriedkov bude realizovať s urč. obmedzením
- III.** Zámer sa bude realizovať iba v prípade získania mimorozpočtových zdrojov
- IV.** Zámer sa bude realizovať v prípade, že bude financovaný z prostriedkov súkromných investorov, ktoré neposkytuje

10.1 Hospodárstvo a ekonomika (lesníctvo, poľnohospodárstvo)**Vízia:**

V oblasti hospodárstva a ekonomiky je víziou kladenie dôrazu na rozvoj malých a stredných podnikov, ktoré nebudú zatťažovať životné prostredie.

Dôležitým sa z tohto pohľadu javí zámer výstavby nákupnej zóny v lokalite Františkov majer, ktorá pozitívne ovplyvní zamestnanosť ako aj rozvoj služieb pre obyvateľov. V mestskej časti je vysoký potenciál kvalifikovaných pracovných síl s požadovaným vzdelaním. Vytvorením nákupnej zóny sa otvorí priestor pre rozvoj malého a stredného podnikania obyvateľov v priestoroch veľkých obchodných domov čím sa zníži nezamestnanosť v mestskej časti. Za účelom rozvoja hospodárstva mestskej časti sa preto javí ako prioritné vytvoriť samostatný logistický a hospodársky celok so všetkými dostupnými inžinierskymi sieťami umožňujúci príchod investorov do katastrálneho územia.

Cieľ 1		Vytvorenie podmienok pre prílev nových investícií a rozvoj malého a stredného podnikania					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účasť obce	Priorita
1.1	Identifikovať potreby a vytvoriť vhodné podmienky pre investorov	MČ	2010 - 2015	nie je špecifikovaný	2015	A	I.
1.2	Podporiť vysporiadanie majetku - právnych vzťahov vhodných území na výstavbu nákupnej zóny (v lokalite Františkov Majer)	MČ	podľa potreby	nie je špecifikovaný	2012	B	I.
1.3	Pripraviť inžinierske siete pre výstavbu nákupnej zóny	súkromní investori (Baumax, TPD a.i.)	2010 - 2013	nie je špecifikovaný	2013	D	II.
1.4	Zrealizovať výstavbu nákupnej zóny	súkromní investori (Baumax, TPD a.i.)	2010 - 2013	nie je špecifikovaný	2013	D	II.
1.5	Stabilizovanie urbárskej spoločnosti	Lesné pozemkové spoločenstvo, MČ	2010 - 2012	nie je špecifikovaný	2011	B	I.
1.6	Starostlivosť o lesy zvláštneho určenia	Lesné pozemkové spoločenstvo, MČ	2010 - 2015	nie je špecifikovaný	2012, 2015	C	I.
1.7	Výstavba podnikateľských inkubátorov pre podporu vedy a výskumu	Súkr. investori	2011 - 2015	nie je špecifikovaný	2015	B	IV.

10.2 Technická infraštruktúra

Vízia:

Mestská časť Bratislava - Záhorská Bystrica disponuje základnou infraštruktúrou (telekomunikácie, vodovod, plyn, elektrina, komunikácie), ktorú je potrebné vzhľadom na jej morálnu, technologickú i kapacitnú zastaranosť modernizovať i dobudovať. V oblasti rozvoja technickej infraštruktúry plánuje Záhorská Bystrica riešiť otázku skvalitnenia cestného spojenia, miestnych komunikácií v mestskej časti ako súčasť celkového vylepšenia životných podmienok obyvateľov resp., v rámci vylepšenia rázu obce ako takej. Rovnako MČ plánuje rozšírenie a obnovu vodovodných, plynovodných sietí a kanalizácie tak, aby kapacitne postačovali a vyhovovali súčasným požiadavkám. Rekonštrukcia sieťových rozvodov bude realizovaná v súčinnosti s ich prevádzkovateľmi. Zrušenie vzdušných vedení elektrických, telekomunikačných a internetových sietí a ich presunutie do zeme sa bude realizovať ako súčasť rekonštrukcií sieťových rozvodov.

Cieľ 1		Zabezpečenie kvalitného cestného spojenia – rozvoj dopravnej infraštruktúry					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účasť obce	Priorita
1.1	Rozšíriť štátnu cestu na 4 pruhy v úseku od plánovanej okružnej križovatky na Bratislavskej ulici po hranicu MČ Lamač	Hl. mesto BA	2015	nie je špecifikovaný	priebežne / každoročne	C	I.
1.2	Vybudovať diaľničný privádzač medzi Stupavou a Záhorskou Bystricou	NDS	2010 - 2011	nie je špecifikovaný	2010, 2011	B	I.
1.3	Vybudovať tzv. kolektory – súbežné cesty povedľa diaľnice D2	NDS	2015	nie je špecifikovaný	každoročne	B	I.
1.4	Revitalizovať cestnú zeleň na ulici Československých tankistov	MČ, Hl. mesto BA	2011	30 tis. – MČ Zvyšné financie Hl. mesto BA	2011	A	II.
1.5	Vybudovať kruhové objazdy na štátnej ceste I/2 križovatky Krče a II/505	súkromní investori	2010 - 2011	nie je špecifikovaný	2011	B	I.
1.6	Vybudovať obchvatovú komunikáciu – prepojenie MČ Záhorská Bystrica s MČ Devínska Nová Ves	súkromní investori	2015	nie je špecifikovaný	2012 a 2015	D	III.

1.7	Presadzovať budovanie - diaľnice D4	NDS	2015	nie je špecifikovaný	každé dva roky 2011, 2013 2015	B	II.
1.8	Vybudovať svetelnú križovatku na ulici ČSL tankistov	Hl. mesto BA	2010	10 tis.	2010	B	I.
1.9	Rekonštruovať miestne komunikácie III. a IV. Triedy	MČ ZB	2010 - 2015	66 tis. ročne	každoročne	A	II.
1.10	Rekonštruovať miestne chodníky a budovať nové	MČ ZB	2010 - 2015	33 tis. /ročne	každoročne	A	II.

Cieľ 2		Skvalitnenie a rozšírenie vodovodných, plynovodných a elektrických sietí					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účast' obce	Priorita
2.1	Vybudovať vodojem – nad Lomom	BVS a.s.	2012 - 2016	nie je špecifikovaný	2013, 2015	C	II.
2.2	Rozširovať vodovodnú sieť v rámci novej výstavby – nové lokality	súkromní investori	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každé 2 roky	D	IV.
2.3	Realizovať rozšírenie kapacity ČOV v DNV	Súkromní investori, BVS a.s.	2010 - 2013	nie je špecifikovaný	2012	B	I.
2.4	Vybudovať novú a rekonštruovať existujúcu dažďovú kanalizáciu	MČ, súkromní investori	2010 - 2016	MČ – 100 tis.	2013, 2016	A, B	I.

Ciel' 3		Obnovenie verejných priestranstiev					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účast' obce	Priorita
3.1	Revitalizovať studne patriace MČ	MČ	2010	10. tis	2010	A	II.
3.2	Doplniť zeleň a Námestí Rodiny	MČ	2010	3 tis.	2010	A	II.
3.3	Otvoriť koryto potoka od reštaurácie Kohútik po pekáreň U Floriánka – vyriešiť parkovú úpravu s pešou zónou vpravo smerom k pekárni s komunikačnými prepojeniami na susednú komunikáciu	MČ, MVO	2012 - 2016	príprava 50 tis.	2016	A, B	II.

10.3 Životné prostredie

Vízia:

Víziou v tejto oblasti je najmä zlepšenie súčasného životného prostredia stavu v MČ. Výraznou požiadavkou je najmä starostlivosť o prírodné zdroje a zaistenie rovnováhy medzi potrebami obyvateľov a prírodou. Cieľom je zlepšenie estetického vzhľadu mestskej časti a zvýšenie záujmu obyvateľov o problémy životného prostredia a dosiahnutie aktívnej účasti verejnosti pri ich identifikácii a riešení. V rámci rozvoja environmentálnej infraštruktúry priamo v MČ sa v krátkodobom až strednodobom časovom horizonte javí ako potrebné rozšírenie a najmä úprava existujúcej verejnej zelene a zlepšenie odpadovej politiky. V rokovaníach s NDS bude dôležitou otázkou vybudovanie koridorov pre zver nad diaľnicou na území MČ.

V oblasti trvalo udržateľných zdrojov energie bude MČ podporovať využívanie geotermálnej a slnečnej energie. Využívanie veternej energie nie je v súlade so zámermi MČ v tejto oblasti.

Dôslednosť pri realizácii sankčných systémov v prípade záväzných regulatívov mestskej časti v oblasti životného prostredia.

Podporovať také typy ekonomických aktivít, ktoré nezaťažujú životné prostredie.

Cieľ 3		Všeobecná ochrana prírody a jej jednotlivých prvkov					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účast' obce	Priorita
1.1	Vysadiť stromoradia v blízkosti komunikácií mimo intravilánu obce	MČ	2010 - 2016	30 tis.	každoročne	A	I.
1.2	Propagovať služby separovaného odpadu – zber bioodpadu, podporovať rozvoj a funkčnosť systému separovaného zberu	MČ, OLO a.s., prevádzkovateľ zberného dvora	2010 - 2016	1,7 tis. / ročne	každoročne	B	I.
1.3	Revitalizovať vodné toky, ochraňovať a realizovať pravidelnú údržbu vodných tokov v katastri Záhorskej Bystrice	MČ, povodie Moravy, súkromní investori	2010 - 2016	MČ 3 tis./ ročne	každoročne	B	II.

1.4	Pravidelne monitorovať a likvidovať nelegálne skládky	MČ	2010 - 2016	30 tis. / ročne	každoročne	A	I.
1.5	Vybudovať kryté státie pre nádoby separovaného odpadu	MČ	2011 - 2015	1,7 tis. / 1 zberné miesto	Každé 2 roky	A	III.
1.6	Podporovať tvorbu zón pre rekreáciu a oddych obyvateľov Záhorskej Bystrice ako aj Bratislavy	MČ	2010 -2016	2 tis.	2013, 2016	D	III.
1.7	Skvalitňovať služby zberného dvoru	prevádzkovateľ, MČ	2010 - 2016	2 tis. / ročne	každoročne	B	I.
1.8	V súčinnosti s okolitými MČ podporovať vybudovanie prevádzky na spracovávanie a kompostovanie rastlinného odpadu	Súkromný prevádzkovateľ, MČ, okolité MČ	2010 - 2013	nie je špecifikovaný	2013	B	I.
1.9	Organizovanie a podpora kampaní, ktoré majú za cieľ zvýšiť povedomie občanov v oblasti ochrany životného prostredia, zámer - pokračovať aj naďalej v osvedčených projektoch	MČ	2010 - 2016	4 tis.	každoročne	A	I.
1.10	Rekultivovať koryto Mariánskeho potoka – parková úprava, oddychová zóna	MČ	2010 - 2012	150 tis.	2012	A	III.
1.11	Zlepšovanie tepelno- technických vlastností stavieb – objektov v správe MČ	MČ	2010 - 2016	400 tis.	2012, 2014, 2016	A	II.
1.12	Rekonštrukcia objektov MŠ a ZŠ	MČ	2010 - 2016	70 tis. / ročne	každoročne	A	I., II.

10.4 Školstvo, sociálne služby, zdravotníctvo**Vízia:**

Sociálna politika a zdravotníctvo je jednou z prioritných oblastí, na ktoré mestská časť upriamuje svoju pozornosť. Víziou je predovšetkým zabezpečenie neustáleho skvalitňovania a zvyšovania životnej úrovne občanov v sociálnej oblasti a zdravotníctve so zameraním na mladé rodiny a dôchodcov. Demografické ukazovatele poukazujúce na starnutie obyvateľstva a nárast percentuálneho zastúpenia poproduktívnej zložky obyvateľstva na úkor predproduktívnej zložky naznačujú potrebu budovania sociálnej a zdravotnej infraštruktúry. Vzhľadom na to, že základná sociálna pomoc, ktorá zostáva v kompetencii základného sociálneho systému štátu, je túto pomoc potrebné podporiť budovaním lokálnej siete a podporou lokálnych inštitúcií.

V prípade zvýšenia miery nezamestnanosti v mestskej časti aktívne pristúpiť k pomoci občanom na prekonanie tohto stavu vytváraním verejno-prospešných miest alebo poradenstvom pri hľadaní si vhodného zamestnania.

Cieľ 1		Dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry sociálnych zariadení a zvýšenie úrovne sociálnych služieb občanom					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účasť obce	Priorita
1.1	Vybudovať resp. zrekonštruovať objekt pre zariadenie vo forme denného stacionára a hospicu, pre dlhodobý pobyt chorých a starých občanov	MČ	2010-2012	1500000 €	každoročne	B	III
1.2	Zriadiť tím opatrovateliek a zabezpečiť ich odborné vyškolenie	MČ	2010-2012	17.000 €	priebežne	A	I
1.3	Zabezpečiť rehabilitačné služby pre občanov v dennom stacionári	MČ	2012	15000 €	priebežne	B	III
1.4	Podporovať zvyšovanie pôrodnosti zvýšením finančnej jednorazovej výpomoci pri narodení dieťaťa	MČ	2010	6000 €	každoročne	A	I
1.5	Finančne podporovať sociálne slabšie a viacdetné rodiny s deťmi v predškolskom a školopovinnom veku	MČ	2010	nie je špecifikovaný	každoročne	A	I

1.6	Udržanie poskytovania jednorazových príspevkov na stravovanie, pohreb, príspevky pre občanov ZŤP	MČ	2010	4400 €	každoročne	A	I
1.7	Vybudovať obytný dom s možnosťou prenájmu jednoizbových bytov vlastným sociálnym zariadením.	MČ, MVO, Hl. mesto, VÚC	2010-2012	6500000 €	priebežne	B	III
1.8	Vybudovať obytný dom s nájomnými bytmi pre mladé rodiny	MČ, MVO	2012	1000000 €	Priebežne	B	III

Cieľ 2		Zvýšenie úrovne poskytovania zdravotníckych služieb a služieb školských zariadení					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účasť obce	Priorita
2.1	Pripravovať zdravotné prednášky k aktuálnym zdravotným témam (alergické ochorenia a astma, recidivujúce infekty DC a kolektív, očkovanie a kontraindikácie očkovania, potravinová alergia atď.)	MČ	2010	330 €	Každoročne	A	I
2.2	Odborne poradiť, organizačne a finančne podporiť rodičov detí - alergikov a astmatikov z viacdetných a sociálne slabších rodín pri nástupe dieťaťa na liečebný pobyt	MČ	2010	330 €	Každoročne	A	I
2.3	V prípade nárastu počtu obyvateľov zriadiť ambulanciu očného lekára a kardiológa	MČ	2012	nie je špecifikovaný	Priebežne	C	II
2.4	Udržať projekt „Zdravé mesto“ a raz ročne organizovať v MČ bezplatné merania krvného tlaku, cholesterolu a cukru	MČ, červený kríž	2010	nie je špecifikovaný	Každoročne	B	I

2.5	Finančne podporovať záujmové organizácie fungujúce v mestskej časti	MČ	2010	nie je špecifikovaný	Každoročne	A	I
2.6	Rozšírenie a vybudovanie MŠ	MČ	2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
2.7	Vybudovanie MŠ v pastoračnom centre	RKC - farnosť	2015	nie je špecifikovaný	2013, 2015		
2.8	Podporiť vybudovanie súkromnej MŠ	Súkr. investor	2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		

10.5 Cestovný ruch a cezhraničná spolupráca**Vízia:**

Zámerom je realizácia aktivít v súlade s požiadavkami na trvalo udržateľný rozvoj cestovného ruchu v MČ, podporu a rozvoj ľudových tradícií, kultúrnych a historických hodnôt a prvkov originality, ďalej organizovanie rôznorodých informačných aktivít, kultúrnych a spoločenských podujatí, slúžiacich na podporu rozvoja cestovného ruchu a cezhraničnej spolupráce. Realizácia zámerov smerujúcich k podpore rôznych oblastí cestovného ruchu napr. turistika, letné rekreácia atď.

Cieľ 3		Zvýšenie rozsahu poskytovaných služieb v cestovnom ruchu					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účasť obce	Priorita
1.1	Zrekonštruovať objekt na ul. Jána Raka na Richtársky dom	MČ	2010 - 2013	350 tis.	2013	A	II.
1.2	Vypracovať zámer na prebudovanie kameňolomu na otvorené divadlo a výstavnú sieň	OZ, MČ	2011 - 2015	nie je špecifikovaný	2013, 2015	C	IV.
1.3	Obnoviť historické jadro ZB (úprava križovatky ulíc Pútnicka a Jána Raka)	MČ	2010 - 2016	2 mil.	Každoročne	A	III.
1.4	Nadviazať kontakt s mestskými časťami / mestami v zahraničí (ČR, IT, CRO)	MČ	2010 - 2016	2 tis. / ročne	Každoročne	A	I.
1.5	Vytvoriť úzku spoluprácu s Rakúskym družobným mestom v oblasti školstva	ZŠ, MČ	2010 - 2016	2 tis. / ročne	Každoročne	B	I.
1.6	Vybudovať cykloturistické trasy v katastri MČ	Súkromní investori, BSK, MČ	2010 - 2016	10 tis.	Každé 2 roky	B	II.
1.8	Vybudovať vínnu pivnicu s vinotékou	MČ	2012 - 2016	35 tis.	2015	A	III.
1.9	Zriadiť prevádzku „Šenk“ s tradičnou miestnou kuchyňou v Richtárskom dome	MČ, súkromný prevádzkovateľ	2012 - 2015	16 tis.	2013	A	III.

1.10	Vybudovať penzión (ubytovanie pre turistov)	Súkromní investori	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	2013, 2016	D	IV.
-------------	---	--------------------	-------------	----------------------	------------	---	-----

10.6 Šport a kultúra

Vízia:

V mestskej časti momentálne absentujú primerané zariadenia na celoročné kvalitné trávenie voľného času, ktoré sú z dlhodobého hľadiska potrebné pre uspokojovanie rekreačných aktivít obyvateľstva ako aj príležitostných návštevníkov. Opatrenia zamerané na riešenie tohto stavu predpokladajú rekonštruovanie a dobudovanie verejne prístupných športovísk a hracích plôch. V oblasti kultúry je MČ zameraná hlavne na využitie existujúcich tradícií a kultúrnych inštitúcií, ktoré má k dispozícii na organizovanie takých podujatí, ktoré budú pútavé nielen pre samotných obyvateľov, ale aj pre širokú verejnosť.

Ciel' 1		Zvýšenie kvality občianskej vybavenosti v oblasti športu					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účast' obce	Priorita
1.1	Vybudovať multifunkčné športoviská v nových lokalitách	Súkromní investori	2011 - 2016	nie je špecifikovaný	2014, 2016	C	IV.
1.2	Dobudovať futbalový areál	MČ, FK	2010 - 2015	100 tis.	Každoročne	A, B	II.
1.3	Vybudovať floorballovú halu	Súkromní investori, MČ	2011 - 2016	1 mil.	2016	B	III., IV.
1.4	Vybudovať športový areál nadregionálneho významu ktorého súčasťou bude krytá plaváreň	MČ, hl. mesto, VÚC, súkr. investori	2014 – 2016	Nie je špecifikovaný	2016	C	III., IV.
1.5	Podporiť rozvoj a skvalitnenie športových aktivít (squash, jazdectvo, tenis...)	OZ, MČ	2010 - 2016	MČ – 3 tis./ ročne	Každoročne	C	II.
1.6	Podporovať klubovú činnosť OZ a MVO pôsobiach v oblasti športu	MČ	2010 - 2016	Nie je špecifikovaný	každoročne	B	II.

Ciel' 2		Podpora a rozvoj kultúry					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účasť obce	Priorita
2.1	Pravidelne organizovať koncertné podujatia amatérskych skupín v priestoroch kameňolomu	MČ, OZ	2012 - 2016	nie je špecifikovaný	2016	C	III.
2.2	Prevádzkovať miestnu knižnicu	MČ	2010	35 tis.	každoročne	A	I.
2.3	Podporiť folklórne podujatia	MČ, OZ	2010 - 2016	MČ – 5 tis. /ročne	každoročne	A, B	I.
2.4	Zachovať kultúrne podujatia v kostole - koncerty	MČ, OZ	2012 - 2016	nie je špecifikovaný	2016	C	III.
2.5	Obstarať vonkajšie pódium	MČ	2010	20 580 €	2010	A	II.
2.6	Rekonštruovať interiér Spoločenského domu	MČ	2010 - 2012	147 500 €	2012	A	II.
2.7	Organizovať spol. a kultúrne podujatia v ľudovom a Richtárskom dome	MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	každoročne	B	II.

10.7 Regionálny rozvoj**Vízia:**

Zintenzívnenie spolupráce s existujúcimi regionálnymi združeniami a organizáciami. Zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja mestskej časti, tak aby zodpovedala súčasným trendom.

Cieľ 1		Propagovanie MC a nadväzovanie spolupráce s partnerskými subjektmi					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účasť obce	Priorita
1.1	Zintenzívniť spoluprácu s regionálnym združením Záhorie	MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	každoročne	B	III.
1.2	Účasť na cestovných veľtrhoch	MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	každoročne	B	III.
1.3	Zúčastňovať sa na prezentačných aktivitách nadregionálneho významu	MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	každoročne	B	III.
1.4	Udržiavať a rozvíjať spoluprácu s MČ Lamač	MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	každoročne	B	III.
1.5	Podpora agroturistiky	MČ, súkr. investori, MVO	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	každoročne	B	III.
1.6	Vybudovanie zverinca pre voľne žijúcu zver		2010 - 2016	nie je špecifikovaný	každoročne		

10.8 Občianska infraštruktúra**Vízia:**

Víziou je zabezpečenie zlepšovania stavu vybavenosti a kvality občianskej infraštruktúry v mestskej časti na úroveň vyspelých miest EÚ.

Cieľ 1		Rozvoj vybavenia a zariadení občianskej infraštruktúry					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účasť obce	Priorita
1.1	Rozšíriť obchodnú sieť (supermarket)	Súkromní investori	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.2	Vybudovať školiace centrum pre širokú verejnosť	Súkromní investori	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.4	Rekonštruovať zastávky MHD	Hl. mesto BA, MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.5	Rozšíriť dosah MHD na nové zastavané lokality ZB	Hl. mesto BA, MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.6	Obnovovať a dopĺňať mobiliár tak, aby sa zjednotil ráz MČ	MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.7	Vytvoriť jednotné - stabilné označenie ulíc a inštitúcií	MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.8	Podporovať rozvoj integrovaného dopravného systému v MČ	MČ, Hl. mesto BA	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		

1.9	Vybudovať detské preliezky, trampolínu a lanovú dráhu pri bufete RAMBO	MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.10	Zaviest' káblovú televíziu	Súkromní investori	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.11	Vybudovať centrum občianskej vybavenosti (poskytujúci širokú škálu služieb)	Súkromní investori	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.12	Odhaľovať čierne stavby	MČ	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.14	Rozšíriť parkovacie miesta pred reštauráciami a úradmi	MČ, súkr. investori	2010 - 2016	nie je špecifikovaný	Každoročne		
1.15	Vybudovať oddychovú zónu v priestoroch starého cintorína, Vybudovať WC	RKC - farnosť, MČ	2010 - 2014	100 tis.	2012, 2014	C	IV.
1.16	Vybudovať pastoračné centrum	RKC - farnosť	2010 - 2015	nie je špecifikovaný	2015		

10.9 Informatizácia spoločnosti

Vízia:

Informatizácia spoločnosti predstavuje postupný prechod k maximálnemu využívaniu informačných a komunikačných technológií vo všetkých oblastiach spoločenského, politického a hospodárskeho života. Z pohľadu mestskej časti je informatizácia koncepčne riadený proces smerujúci k elektronizácii poskytovaných služieb a podpora využívania IKT obyvateľmi všetkých vekových kategórií. Cieľom je vybudovanie modernej a efektívnej samosprávy "blízkej" občanom a zabezpečenie skvalitnenia informovanosti verejnosti a prístupu k informáciám.

Cieľ 1		Elektronizácia miestnej samosprávy a zlepšenie informovanosti verejnosti					
	Opatrenia	Zodpovednosť za realizáciu	Obdobie realizácie	Finančný plán príprava/ realizácia	Monitorovanie	Účast' obce	Priorita
1.1	Vytvoriť elektronickú podateľňu MÚ	MČ	2011 - 2012	4.000	2012		I.
1.2	Zriadiť „wifi free zone“ na Námestí rodiny a v priestoroch knižnice	MČ	2010 - 2011	3500	2011		I.
1.3	Oznamy miestneho úradu zasielať vo forme SMS správ	V súčinnosti s okolitými MČ	2012 - 2013	4000	2013	A, B	I.
1.4	Vytvoriť počítačovú čajovňu v priestoroch knižnice	MČ	2010 - 2011	10000	2011		I.
1.5	Vytvorenie optickej siete na území MČ – Smart City, digitálne mesto	MČ, súkromný investor	2012 - 2016	2 mil.	2016	C	IV.

11 FINANČNÝ PLÁN

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja nie je dokumentom Mestskej časti ako subjektu ale mestskej časti ako územia, urbanistického celku, v ktorom žijú ľudia. PHSR prezentuje predstavy v obci žijúcich a/alebo pracujúcich občanov, v obci pôsobiach podnikateľských a všetkých iných subjektov o jeho rozvoji v budúcnosti. Preto tento dokument obsahuje aj zámery, ktoré nebude realizovať MČ či jej podriadené inštitúcie a organizácie, ale aj iné subjekty (či už súkromné spoločnosti, združenia, rôzne subjekty v partnerstvách, štátne inštitúcie, neformálne združenia a podobne).

Financovanie zámerov definovaných v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti je jednou z rozhodujúcich otázok pri jeho implementácii.

Úloha zabezpečiť finančné prostriedky však nie je iba úlohou mestskej časti. Zdroje vznikajú vo viacerých oblastiach. V súkromnom sektore, verejnej správe, rovnako sú to zdroje štrukturálnych či iných podporných fondov Európskej únie, ako aj národné a lokálne grantové programy. Nemalým podielom sa však na implementácii PHSR podieľajú aj vlastné zdroje mestskej časti.

Pri jednotlivých zámeroch sú v časti financovanie definované prevažne náklady mestskej časti. Dôvodom je, že náklady iných subjektov nebolo v niektorých prípadoch možné vyčíslit' ani indikatívne. Výška jednotlivých nákladov potrebných na realizáciu jednotlivých opatrení bola stanovená iba indikatívne. Počas realizácie aktivít bude konkrétny rozpočet závisieť od aktuálnych možností mestskej časti a získania doplnkových zdrojov. Niektoré zámery nevyžadujú priamu finančnú účasť a majú charakter podpory a podporných opatrení, či poskytnutia a použitia iných ako finančných zdrojov.

Snahou mestskej časti bude zámery, ktoré bude možné realizovať s podporou štrukturálnych či iných podporných fondov financovať z takýchto zdrojov a spolufinancovať aj z ďalších mimorozpočtových zdrojov - združených prostriedkov, príspevkov od iných organizácií (pôsobiach v obci) či občanov mestskej časti, súkromných zdrojov a podobne.

Zámery, ktoré bude financovať MČ zo svojho rozpočtu ako aj spolufinancovanie zámerov financovaných z iných zdrojov, budú zahrnuté v každoročnom rozpočte mestskej časti. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých zámerov, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad

na hospodársky a sociálny rozvoj mestskej časti. Priorita a účasť mestskej časti sú vyjadrené pri každom zámere. Viaceré úlohy sa budú realizovať v rámci bežnej prevádzky mestskej časti, alebo sú realizované dlhodobo. Viaceré však vyžadujú doplnkové finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi.

11.1 Identifikácia potenciálnych zdrojov financovania rozvojových zámerov

- Rozpočtové zdroje (mestskej časti, VUC, štátnych orgánov a organizácií a pod.)
- Štátny rozpočet,
- Štátne podporné programy,
- Mimorozpočtové zdroje mesta,
- Súkromné zdroje (sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb)
- Zdroje nadácií, občianskych združení a iných mimovládnych organizácií,
- Úverové zdroje komerčných bánk,
- Úverové zdroje EBRD, IBRD,
- Dlhopisy alebo iné emitované cenné papiere,
- Štrukturálne a iné fondy EÚ,
- Financie z Národných projektov (MŠSR, MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- Dotácie z výťažku lotérií,
- Zdroje národných aj medzinárodných nadácií,
- Účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, nórske, americké, kanadské,...), bilaterálna spolupráca,
- Neinvestičné fondy,
- Svetová banka,
- PPP projekty, združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,
- Iné miestne, regionálne, štátna a medzinárodné zdroje.

Rozloženie financovania z jednotlivých zdrojov bude závisieť od aktuálnych možností ich čerpania, ako aj od aktuálnej finančnej situácie mestskej časti. Rovnako aj od spoločenských a ekonomických podmienok v mestskej časti.

12 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR

12.1 Administratívne zabezpečenie PHSR

Neodmysliteľným predpokladom pre úspešnú implementáciu PHSR je administratívne zabezpečenie jeho realizácie a monitorovania.

Za implementáciu a monitorovanie opatrení PHSR za ktorých realizáciu zodpovedá mestská časť budú zodpovedné komisie Miestneho zastupiteľstva MČ. Za opatrenia mimo kompetencie mestskej časti, zodpovedá stanovená organizácia. Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých opatrení, ako aj obdobie v ktorom má byť realizácia monitorovaná, sú definované v programovej časti PHSR.

Za plnenie činnosti v jednotlivých komisiách budú zodpovedať ich predsedovia.

Komisie Miestneho zastupiteľstva MČ budú mať rozdelené oblasti podľa obsahovej náplne nasledovne:

Komisia finančná a pre investície a pre podporu podnikania

Hospodárstvo a ekonomika (lesníctvo, poľnohospodárstvo)

Komisia výstavby a dopravy

Technická infraštruktúra

Komisia sociálnych vecí a zdravotníctva

Školstvo, sociálne služby, zdravotníctvo

Komisia pozemková a lesného hospodárstva

Regionálny rozvoj

Hospodárstvo a ekonomika (lesníctvo, poľnohospodárstvo)

Komisia na ochranu verejného poriadku a životného prostredia

Životné prostredie

Komisia kultúry

Šport a kultúra

Komisia školstva, mládeže, športu, informatizácie a cestovného ruchu

Šport a kultúra

Informatizácia spoločnosti

Školstvo, sociálne služby, zdravotníctvo

Cestovný ruch a cezhraničná spolupráca

Komisie Miestneho zastupiteľstva MČ budú v oblasti realizácie PHSR plniť nasledovné úlohy:

- Vyhľadávajúce možnosti financovania jednotlivých opatrení z externých zdrojov. vypracovávanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok
- Vypracovávanie návrhov na doplnenie opatrení, ktoré neboli v PHSR definované
- Vypracovanie finančného plánu na nasledujúci rok
- Plánovanie finančných prostriedkov na realizáciu opatrení PHSR do rozpočtu mestskej časti
- Kontrola plnenia finančného plánu
- Vyhľadávajúce partnerstiev na realizáciu opatrení a spolupráca s partnermi doma aj v zahraničí
- Zhromažďovanie a vyhodnocovanie podkladov od organizácií podieľajúcich sa na plnení PHSR

Starosta mestskej časti bude pri realizácii PHSR plniť nasledovné úlohy

- Koordinovanie realizácie PHSR
- Podieľanie sa na určovaní priorít realizácie PHSR
- Koordinovanie stretnutí komisií a spolupráce s odborníkmi
- Predkladanie návrhov, podnetov a požiadaviek predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území mestskej časti
- Účasť sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj mestskej časti

Starosta môže plnením niektorých úloh poveriť svojho zástupcu.

12.2 Spôsob monitorovania PHSR

Monitorovanie plnenia PHSR budú vykonávať komisie Miestneho zastupiteľstva MČ. Predseda každej komisie najmenej jeden krát ročne vypracuje a komisii predloží správu o jednotlivých aktivitách a plnení PHSR. Schválenú správu spolu s návrhmi realizácie na ďalšie obdobie potom komisia predloží Miestnemu zastupiteľstvu MČ.

Miestne zastupiteľstvo MČ potom pri schvaľovaní rozpočtu na nasledujúci rok vyhodnotí celkové plnenie PHSR a navrhne plán na ďalšie obdobie.

12.3 Spôsob modifikovania PHSR

Predkladať návrhy na úpravu, alebo doplnenie PHSR bude v právomoci jednotlivých komisií Miestneho zastupiteľstva MČ. Jednotliví členovia, ako aj starosta mestskej časti môžu predkladať návrhy na úpravu alebo doplnenie PHSR. Návrh na modifikovanie PHSR môžu tiež písomnou formou podať občania a inštitúcie. Návrhy budú predkladané príslušnej komisii, ktorá ich posúdi a v prípade kladného posúdenia odporučí Miestnemu zastupiteľstvu MČ na schválenie.

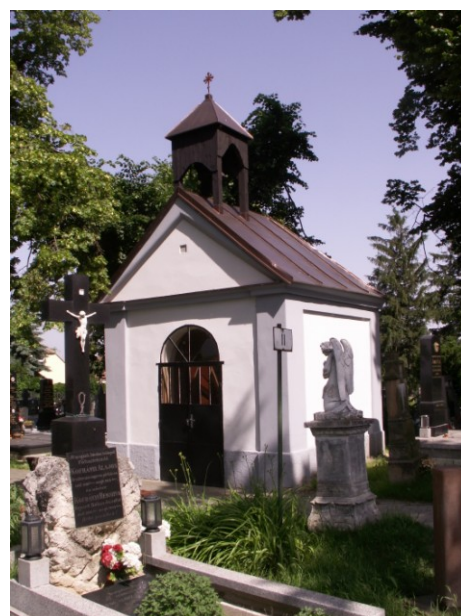
Úprava alebo doplnenie PHSR sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na úpravu alebo doplnenie PHSR, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, opatrenia, aktivity a úlohy. Návrh predloží predseda príslušnej komisie Miestneho zastupiteľstva MČ na schválenie Miestnemu zastupiteľstvu MČ. V prípade, ak doplnenie PHSR bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru alebo Miestneho zastupiteľstva MČ.

Príloha č. 1

Drobná sakrálna architektúra v katastri MČ Bratislava – Záhorská Bystrica

Kaplnka sv. Kozmu a Damiána

Kaplnka stála pôvodne pri ceste zvanej Dúbravský chodník, pod Františkovým majerom. Postaviť ju dal v roku 1839 zbožný bystrický richtár Matúš Lidák. Kaplnka bola počas pôsobenia farára Dr. Štefana Rozsivala v roku 1884 rozobratá a znovu postavená na novom cintoríne, kde stojí dodnes. Patrocínium kaplnky dosvedčuje hlbokú úctu k týmto svätcom medzi obyvateľmi chorvátskej národnosti v tejto oblasti.

Kríž na Kameňačách

Tento kamenný barokizujúci kríž s korpusom a plastikou Panny Márie dala v roku 1909 postaviť vdova Mária Urdovičová.

Kaplnka sv. Jána Krstiteľa

Kaplnka sv. Jána Krstiteľa pod Strmým vrškom bola postavená v roku 1886. Je to neskoroklasicistická pamiatka so štvorcovým pôdorysom a apsidou.

Kríž na novom cintoríne

Kríž na novom cintoríne, umelecky hodnotnú kamennú pamiatku s pôvodnou plastikou Panny Márie, dal v roku 1909 postaviť Matej Mader s manželkou Katarínou. Kríž je situovaný v centrálnej časti cintorína, na ktorom sa pochováva od druhej polovice 19. storočia.

Socha sv. Floriána

Socha sv. Floriána, patróna hasičov stojí na malom námestíčku vedľa farskej budovy od roku 1815.

Kaplnka sv. Vendelína

Nachádza sa pod Mástskym vrškom, na spojnici ciest vedúcich do Stupavy a do Marianky. Prvé písomné zmienky sa našli už na konci 18. storočia. Na sviatok sv. Vendelína, patróna pastierov a dobytky, sa ku kaplnke každoročne 20. októbra konala procesia. Vedľa kaplnky stojí Božia muka. Kaplnka bola premenovaná na Kaplnku sv. Vendelína a sv. Huberta.

Pomník padlým v 1. A 2. Svetovej vojne

Nachádza sa na Námestí sv. Petra a Pavla. Bol vybudovaný v roku 1928.

Kríž s korpusom a plastikou

Je datovaný do roku 1869 a nachádza sa pri ceste do Stupavy pod Mástskym mostom.

Pomník z krížom

Postaviť ho dal Imrich Lachkovič v roku 1919 v lokalite Františkov Majer – pri ceste do Bratislavy.

Kríž s korpusom a plastikou

Kríž dala vyhotoviť rodina Františka Madera v roku 1927. Nachádza sa pri oplotení Družstva podielnikov smerom na DNV.

Kríž s korpusom a medailónom Panny Márie

Je umiestnený na cintoríne sv. Kozmu a Damiána ako centrálny kríž pri hrobe rod. Lidákovéj z roku 1939.

Kamenný kríž s plastikou

Centrálny kríž na Starom cintoríne pri kostole dala v roku 1873 postaviť Alžbeta Rybaričová.

Kríž s korpusom a plastikou Panny Márie

Nachádza sa v lokalite Poľný mlyn.

Božia muka s nikou

Označuje miesto tragickej nehody rod. Krároyovcov, ktorá sa stala v roku 1922. Nachádza sa na rozhraní Devínskej Novej Vsi a a Záhorskej Bystrice.

Božia muka

Pochádza pravdepodobne z druhej polovice 18. storočia. Je umiestnená pri kaplnke sv. Vendelína.

Kríž s korpusom

Nachádza sa pred rodinným domom Polákových na Pútnickej ulici. Dal ho postaviť Ján Polák v roku 1875.

Kríž s korpusom

V roku 1885 ho v poli medzi Mariankou a Záhorskou Bystricou dal postaviť Imrich Rác.

Kaplnka Panny Márie Lurdskej

Kaplnku dal v roku 1906 postaviť Michal Juračič. Nachádza sa na rozhraní chotárov Záhorskej Bystrice a Marianky v lokalite Na Jamách.

Fara

Baroková kúria, ktorá bola postavená v roku 1737 sa nachádza na ulici Československých tankistov 137.

Školská budova

Na Záhorskej ulici sa nachádza budova ľudovej školy, ktorá bola dokončená v roku 1937.

Richtársky dom

Je historickou budovou z prelomu 18. A 19. Storočia. Je umiestnený na ulici Československých tankistov.

Medzi novodobé nehnuteľné pamätihodnosti patria najmä:

Ľudový dom s remeselným dvorom

Objekt bol postavený v roku 2007 v pôvodnom štýle ľudovej architektúry Záhorskej Bystrice na ulici československých tankistov.

Plastika „Rodina“

Umiestnená na Námestí Rodiny. Tento mestotvorný prvok je dielom akademického maliara a sochára V. Bojňanského z roku 2006.

Medzi nehnuteľnými pamätihodnosťami MČ Bratislava – Záhorská Bystrica sa nachádza aj 18 ľudových domov, ktoré predstavujú ľudové stavitelstvo z 19. a 20. storočia, ďalej je to Pekáreň na ul. ČSL tankistov, hospodárska stavba na Námestí sv. Petra a Pavla, Obelisk na Námestí Rodiny, Polný mlyn a zaniknutý kameňolom.

Riešiteľský tím

Za mestskú časť Bratislava – Záhorská Bystrica:

Starosta MČ, poslanci a poslankyne Miestneho zastupiteľstva, obyvatelia MČ Bratislava – Záhorská Bystrica, zástupcovia a zástupkyne rozpočtových, záujmových, neziskových a iných organizácií.

Za spracovateľa:

Mgr. Jana Cigáneková, Mgr. Denisa Jakusová, Mgr. Boris Čavajda,

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do tvorby Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja MČ Bratislava – Záhorská Bystrica na roky 2010 – 2016.

Mestská časť Bratislava – Záhorská Bystrica

Námestie Rodiny 1

843 57 Bratislava 48

tel.: 02/6595 6110

muzahorska@stonline.sk

www.zahorskabystrica.sk

Spracovateľ:

Stengl Consulting, s.r.o.

Sumbalova 1/A

841 04 Bratislava

tel: +421 2 555 72 644

+421 2 555 73 140

info@stengl.sk

www.stengl.sk

Program Hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Záhorská Bystrica na roky 2010 – 2016 bol schválený Miestnym zastupiteľstvom dňa 27.04.2010.